יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

היינט 8 זייטען

פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 57 | Łódź, Środa, 6 marca 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, מיטוואך, כ׳ אדר תרצ״ד | № 57

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

אפגעשאפן די שטאנד-געריכטן

אויף דער נעכטיגער זיצונג פון מיניסטערן-ראט

ווארשא, 6. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) הייבט אין פארגעקומענער אונטער'ן פאר-זיץ פון פרעמיער יענדזשעיעוויטש א זיצונג פון מיני-סטערן-ראט, ס'איז באשלאסן געווארן אפצו-שאפן די שטאנד-געריכטן, וועלכע זענען איינגע-פיהרט געווארן דעם 26. אויגוסט 1932, דאס שטאנד געריכט ווערט בטל פאר אלע פערברעכענס אויסער פאר שפיאנאזש.

ווייטער איז צוו. אנדערע אויך בעשלאסן געווארן איינצוטראגן אין סיים א געזעץ-פרא-יעקט וועגן פולמאכטען פאר'ן מלוכה-פרעזידענט אויף דער צייט פון שליסן די איצטיגע סעסיע ביז צום צונויפרופן [illegible] געוועהנליכער סיים-סעסיע.

מ׳גרייט זיך אין עסטרייך

צו זעצען די האבסבורגער אויפ׳ן טראן

בערלין, 6 (ספ. טעל.

די דייטשע אינפארמאציע-ביורא מעלדעט פון ווין, אז די עסטרייכישע רעגירונג וועט אין דער נאהעטסטער צייט אפשאפן דאס געזעץ, וועלכעס פערווערט די מיטגלידער פון דער האבסבורגער פאמיליע צוריקצוקומען קיין עסטרייך. די קאנפיסקאציע פון פערמעגען פון דער געוו. קייזערליכער פאמיליע איז נישט אפגעשאפן געווארן.

צוויי גרויסע שיף-קאטאסטראפעס

הונדערטער מענשליכע קרבנות

לאנדאן, 6. (ספ. טעל.) פון קאנטאן מעל-דעט מען, אז אויפ'ן ארייןפאהרען אין פארט איז אונ-טערגעגאנגען א גרויסע כינעזישע דאמף-שיף, וועל-כע האט געהאט אויפ'ן דעק 500 פאסאזשירען, ס'איז פערהאן א מורא, אז אלע 500 פאסאזשירען זענען דערטרונקען געווארן, ביז איצט האט מען פון וואסער ארויסגענומען 350 טויטע.

* * *

בוקארעשט, 6. (ספ. טעל.) בעי'ן קאנ-סטאנץ איז געשעהן א קאטאסטראפע מיט דער איטאליענישער נאפט-טראנספארט-שיף „סאנטאני". 13 פערזאן פון דער מאנשאפט זענען באלד אומגעקומען, ס'איז אויך נישט פערהאן קיין האפנונג אפצוראטע-ווען די איבעריגע 20 מיטגלידער פון דער מאנ-שאפט.

שרעקליכער שטורם אויף אנ׳אינזעל

4000 מענשען אין געפאהר

סאקיא, 6 (ספ. טעל.)

אויף איינע פון די אינזלען, וועלכע געהע-רען צום קורילאווער ארכיפעלאג, אויפ'ן יאפא-נישען ים איז פארגעקומען א שרעקליכער שטורם, פון גאנצען אינזעל, אויף וועלכען ס'וואוינען איצט 4 טויזענד מענשען איז געווארן א חורבה, ס'איז פערהאן א מורא, אז די גאנצע בעפעלקערונג פון אינזעל האט געפונען דעם טויט אונטער די חורבות.

אנטדעקט נייע גאלד-גרובען

די עקספלואטאציע הויבט זיך שוין אן

לאנדאן, 6. (ספ. טעל.) פון יאהאניסבורג מעלדעט מען, אז אין דרום-מערב טייל פון טראנס-וואל האט מען אנטדעקט נייע גאלד-שיכטען, אין דער נאהעטסטער צייט וועט זיך אנהויבען די עקס-פלואטאציע פון די נייע גאלד-שיכטען, וועלכע זע-נען אנערקענט געווארן אלס די רייכסטע פון די וועלכע זענען די לעצטע צייט אנטדעקט געווארן.

אמבאסאדאר כלאפאווסקי ביים פראנצויזישען אויסערן-מיני.

פאריז. 6 (ספ. טעל.)

דער פראנצויזישער אויסערן-מיניסטער בארטו האט אויפגענומען דעם פוילישען אמבאסאדאר כלאפאווסקי, מיט וועלכען דער מיניסטער האט אפגעהאלטען א לענגערע קאנפערענץ.

פראיעקט פון נייער שטייער-ארדינאציע

היינט אויף דער זיצונג פון דער סיים-קאמיסיע

ווארשא, 6. (טעלעפאניש פון אונזער קאר-רעספאנדענט) הייבט קומט פאר א זיצונג פון דער פינאנץ-קאמיסיע ביים סיים, אויף דער זיצונג וועט דיסקוטירט ווערען דער געזעץ-פראיעקט וועגען דער שטייער-ארדינאציע.

ווי בעקאנט איז דאס דער ערשטער געזעץ פון דער רעפארם, וואס דארף פארקומען אין שטייער-סיסטעם.

דעלעגאט מיט ספעציעלע פולמאכטען

פאהרט פון אמעריקא קיין אייראפא

ניו-יארק, 6 (ספ. טעל.)

דער ניי-בעשטימטער אויסערגעוועהנליכער אמבאסאדאר טשיילד פאהרט ארויס קיין איירא-פא. טשיילד וועט קודם-כל פאהרען קיין לאנדאן און ארומרעדען די פראגע פון צוזאמענארבייט פון ענגלאנד מיט אמעריקא אין וואלוטא-געביט און אויך וועגען די אויסזיכטען פון בעניי'ען די ווירט-שאפטליכע קאנפערענץ. ווי בעקאנט, האט טשיילד בעקומען ספעציעלע פולמאכטען אין ווירטשאפט-ליכע פראגען.

ערב א פאשיסטישע רעגירונג אין יאפאן

טאקיא, 6. (ספ. טעל.) אין די פאליטישע קרייזן גלויבן ארום עקשנותדיגע קלאנגען, אז גאר בקרוב וועט קומען צו דער דימיסיע פון סאאיטאס קאבינעט, ביידע גרויסע פאליטישע ריכטונגען זאלען הייבטייגען דאנערשטאג אויסדריקן [illegible] דער רעגירונג. די קאנצעפציע פון א פאשיסטישער רעגי-רונג בעקומט די איבערהאנד. ס'איז אבער מעגליך, אז דער קאבינעט-קריזיס וועט געלעזט ווערן אויף א קאמפראמיס-אופן, דאס הייסט דורך שאפען א קאאליציע-רעגירונג מיט'ן אנטייל פון די פא-שיסטן.

ווייטערדיגע דעמאנסטראציעס פון ענדעקישע סטודענטען

אין ווארשאווער אוניווערזיטעט

ווארשא, 6. (טעלעפאניש פון אונזער קאר-רעספאנדענט) דער הייטיגער טאג, אויפ'ן געביט פון ווארשאווער אוניווערזיטעט, איז ווידער אדורך אונטער'ן צייכן פון דעמאנסטראציעס, וועלכע זע-נען איינגעארדנט געווארן דורך די ענדעקישע יוגנט געגען דעם אפשאפן דעם אריער-פאראגראף אין זייער סטאטוט.

אויפ'ן ערשטן קורס פון רעכט זענען די יידן נישט געקומען, ווייל מ'האט זיך געריכט אויף ביי עקסצעסן, אין בנין פון אוניווערזיטעט האט מען פערשפרייט אויפרופן, וועלכע פראטעסטירן געגן אפשאפן דעם „אריער-פאראגראף" און וועלכע רופן צו דעמאנסטראציעס.

אויף הער לעקציע פון פראפ. ריבארסקי איז געקומען צו אן אנטי-רעגירונגס-דעמאנסטראציע, איי-נער פון די ענדעקישע סטודענטן האט געהאלטן א רעדע געגן דעם אקאדעמישן געזעץ. די איבעריגע סטודענטן האבן פע-לאנגט אריבערצופיהרן נומערוס קלאוזוס.

Z intencji rocznicy ślubu naszych drogich przyjaciół

Bronisławy

— i —

Aleksandra Schönman

składamy najserdeczniejsze życzenia

M. Dargużański z Rodziną.

Dr. med.

Haltrecht

ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21

נעמט אן פון 8—1 מיטאג און פון 5—9 אוונט.

זונטאג פון 10—1 מיטאג.

אלע ארט אנאליזען.

פאר ארבייטסלאזע לעמשניצע-פרייזן

Wykwalifikowana

SPRZEDAWCZYNI

z branży obywiannej może się zgłosić do firmy

A. Ogórek

ul. Zawadzka 11.

דעם בעוואוסטען פעגסיאנאט

לוטערמאן, ווישניאווא-גורא

פאר זיין גוטע און עהרענהאפטע בע-האנדלונג בעת אונזער אויפענטהאלט, דריקען מיר אויס דעם הארציגסטען דאנק און מיר ווינשען איהם ערפאלג.

פאמיליע קאפעל.

ווארנונג פון ראבינאט

מיר ווארנען ווידער די יודען, וואס ווילען נישט נכשל ווערען אין נבלות וטרפות, אז קויפענדיג א געשאכטען עוף **זאלען זיי אכטונג געבען אויף דער פלאמבע און דאטע פון דער שחיטה.**

ועד הרבנים לעדת לודז.

ח״י אדר, תרצ״ד.

8-ונג, יוד. ביער-האלט-בעזיצער (פיוויארניקעס) אין לאדז

אין צוזאמענהאנג מיט דער פארגעקומענער קאנפערענץ מיט דעם לייטער פון אפראוויזאציע-אפטיילונג ביי דער סטא-ראסטווע גראדזקע ה' ארטור ריין וועגען דער פראגע פון צעניקעס טיילען מיר מיט אלע ביער האלט-בעזיצער (פיוויארניקעס) דאס אין איינקלאנג מיט דער פעראדנונג פון דער סטאראסטווע גראדזקע מוזן אלע געשעפטען האבען צעניקעס בעשטעטיגט פון דעם לייטער פון אפרא-וויזאציע-אפטיילונג ביי דער סטאראסטווא ה' ארטור ריין דורך דער פערמיטלונג פון אונזער פעראיין. אויסער דעם זענען מיר מודיע אלע ביער-האלט-בעזיצער (פיוויארניקעס) מיטגלידער און נישט מיטגלידער, ווי אמשנעלסטען זיך צו פערזעהן מיט צעניקעס וועלכע זיי קענען בעקומען ביי אונז אין פעראיין אין איינענעם לאקאל אויף בזשעזשינער 16 פראנט 1. שטאק יעדען טאג פון 6 ביז 8 אוונד. אין געגענטייל דראהט זיי בעשטראפט צו ווערען פון די אדמיניסטראטיווע מאכט.

מיט אכטונג די פערוואלטונג פון יודישן ביער-האלט-בעזיצער פעראיין אין לאדז

אכטונג, שיר-סוחרים!

מיטגלידער און נישט מיטגלידער

היינט מיטוואך, דעם 7-טען מערץ ד. י. פינקטליך 8,30 אוו. קומט פאר אין לאקאל פון דעטאליסטען-פעראיין פיעטריקאווער 90

א דרינגענדע פערזאמלונג

צוליב'ן שטרייק פון די מאמאשען-שטעפער

אלע מיטגלידער און נישט מיטגלידער ווערען געבעטען צו קו-מען, ווייל עס האנדעלט זיך אין אייערע אייגענע אינטערעסען.

מיט אכטונג די פערוואלטונג.

אקציע פון די יוד. ווירטשאפטליכע קרייזן

געגען דער נייער נאוועלע צום אינדוסטריע-געזעץ

װאַרשאַ, 6. (יט״א טעלעפאניש) פון דער אגודת־ישראל־צענטראַלע טיילט מען מיט, אַז אין די אַגודה־קרייזן זענען פאָרגעקומען בעראַטונגען וועגן דער געפאַהר פון יודישן סוחרטום און האַנדווערקער צוליב דעם נייעם אינדוסטריע־געזעץ. אין צוזאַמענהאַנג דערמיט זענען אונטערגענומען געוואָרן אַ רייה אינטערווענציעס ביי די געהעריגע מאַכט־אָרגאַנען, סיזענען פערהאַנדלט געוואָרן די האָפנונגען, אַז די אַנגענומענע שריט וועלן האָבן דעם געהעריגן ערפאָלג.

אַ דעלעגאַציע פון צענטער. סוחרים־פאַראיין האָט בעזוכט דעם האַנדעלס־מיניסטער. די דעלעגאַציע האָט ערקלערט, אַז דער נייער אינדוסטריע־געזעץ וועט רואינירן דעם יודישן האַנדעל און האַנדווערק.

דער מיניסטער האָט צוגעשטעלט, אַז דאָס נייע געזעץ דאַרף פאַר קיין פאַל נישט פערשטאַנען ווערן אין דעם זין, ווי די דעלעגאַציע נעמט עס אָן. דאָס אינדוסטריע־געזעץ האָט ערקלערט דער מיניסטער — איז נישט געווענדעט געגען יודען, באַר האָט אַלגעמיינע מלוכה־כוונות, אויך די צענד־פראַגע איז אַנ׳ענין פון אַלגעמיינעם מלוכה־שטאַנדפונקט.

דער מיניסטער האָט דער דעלעגאַציע פערשפּראָכן צו בעטראַכטן די פּאַסטולאַטן פון די אַנגעגעבענע מעמאָריאַלען.

ווייטערדיגע שפאנונג אין פערהער וועגן ארלאזאראוו-מארד

יפו, 6. (יט״א טעלעגראַפיש) דער היינטיגער פערהער אין אַרלאַזאַראָוו־מאָ״ר איז געווען רייך אין סענסאַציאָנעלע מאָמענטן: דער אינספּעקטאָר האַרזאַן האָט ערקלערט, אַז אַבדול מעדזשיד׳ן האָט אין תפיסה בעזוכט זיין אַדוואָקאַט אין בעגלייטונג פון 3 אַראַבער. דאָס איז געשעהן נאָך אײדער אַבדול מעדזשיד האָט צוריקגעצויגן זיין ערקלערונג.

די דאָזיגע ערקלערונג שטעהט אין סתירה פון דעם אינספּעקטאָר׳ס פריהערדיגער ערקלערונג, וועלכער האָט געזאָגט, אַז מעדזשידן האָט בעגלייט בלויז דער אַדוואָקאַט.

דער עקספּערט יוסף טריי, וועלכער האָט גע־מאַכט גיפּס־אָפּדריקען פון סטאַווסקי׳ס און אַבדול מעדזשיד׳ס שוך האָט אויסגעפיהרט, אַז סטאַווסקי׳ס שוך פּאַסט נישט מיט די גיפּס־אָפּדרוקען.

ערקלערונגען האָט אויך געגעבען ראַזענבלאַט. ער האָט ערקלערט, אַז ער האָט נישט גערעדט מיט מעדזשיד׳ן, ער איז איינמאַל געווען אַנוועזענד בעת סטאַווסקי האָט גערעדט מיט מעדזשיד׳ן בעת וועל־כען ער, ראַזענבלאַט האָט איבערגעזעצט באַר אייל וואָרט. ער לייקענט אויך, אַז ער און סטאַווסקי זאָלען זיך האָבען מודה געווען אין אויספיהרען דעם מאָרד.

גרויסער מאנגעל אין ארבייטס-הענר אין ארץ-ישראל

שול קינדער מאביליזירט צו ארבייט אין די פרדסים

תל־אביב, 6 (יט״א טעלעגראַפיש) „הסתדרות" האָט מאָביליזירט אַלע בוי־אַרבייטער, אַרויסצושיקען אין די פרדסים אָפּצונעמען די אָראַנזשען, אין געגענפאַל וועלען די אָראַנזשען פערפוילט ווערען צוליב מאַנגעל אין אַרבייטס־הענר. צו דעם צוועק זענען אויך מאָבי־ליזירט געוואָרען די שול־קינדער.

אויך פאַר דער אינדוסטריע פעהלען 6 טוי־זענד אַרבייטער. די „הסתדרות" אַרבייט איצט אויס אַ מעמאָריאַל מיט געהעריגע מאַטעריאַלען, אין וועלכע ס׳ווערט געפאָדערט צו פערגרעסערען די קוואָטע פאַר׳ן צווייטען האַלבען יאָהר.

נעכטיגע זיצונג פון סיים

װאַרשאַ, 6. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָ־רעספּאָנדענט) אויף דער היינטיגער פּלענאַר־זיצונג פון סיים זענען אַנגענומען געוואָרען אַ גאַנצע רייה קאָנווענציעס מיט פרעמדע מלוכות, ווייטער איז אַנגע־נומען געוואָרען אין אַלע דריי לעזונגען דער געזעץ־פּראָיעקט וועגן לעבענסלענגליכען עהרען־האָנאָ־ראַר פאַר׳ן מלוכה־פּרעזידענט. די נאָהענטסטע זיצונג קומט פאָר דאָנערשטאָג.

דעלעגאציע פון ענגלישע אינ-דוסטריעלער אין פוילען

װאַרשאַ, 6. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָ־רעספּאָנדענט) היינט קומט קיין וואַרשאַ אַ דעלע־גאַציע פון 18 פּערזאָן ענגלישע אינדוסטריעלער, די דעלעגאַציע קומט כדי אָנצוקניפּען בעציהונגען מיטן פּוילישען האַנדעלס־מאַרק.

געשטארבען גענעראל ראמער

װאַרשאַ, 6. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָ־רעספּאָנדענט) דאָ איז געשטאָרבען אין עלטער פון 65 יאָהר דער גענעראַל יאַן ראָמער. דער מאַרשאַל פּילסודסקי האָט צוגעשיקט דער אַלמנה אַ מיטליידס־דעפּעש ע.

30 שעה׳דיגע ארבייטס-וואך אין אמעריקא

בעשלוס פון דער ארבייטס - קאמיסיע

וואַשינגטאָן, 6. (ספּ. טעל.) גענעראַל זשאָנסאָן האָט ערקלערט, אַז די נאָהענטסטע אויפגאַבע, צו וועלכע ער שטרעבט איז צו בעשעפטיגען ביז אַ מיליאָן אַרבייטסלאָזע דורך דער פּריוואַטער אינ־דוסטריע.

די אַרבייטס־קאָמיסיע פון רעפּרעזענטאַנטען־הויז האָט איינשטימיג אָנגענומען דעם פּראָיעקט וואָס פיהרט איין 30־שעה׳דיגע אַרבייטס־וואָך אין אַלע צווייגען פון דער אינדוסטריע.

רעוויזיע אין „בני-ברית"-לאזשע אין בערלין

בערלין, 6. (יט״א טעלעגראַפיש) פּאָליציי האָט אַדורכגעפיהרט אַ רעוויזיע אין דער צענטראַלע פון „בני ברית", פערשידענע דאָקומענטען זענען קאָנפיסקירט געוואָרען, קיין אַרעסטען זענען נישט געווען.

א יודישער מאלער

אויף 1-טער קונסט-אויסשטעלונג אין סאן פאולא

סאַן פּאַולאָ (יט״א) פיל יודישע מאהלער זענען פערטרעטען אויף דער ערשטער קונסט־אויס־שטעלונג, וואָס האָט זיך דאָ געעפענט. אַ חוץ דעם בעריהמטען יודישען מאַלער לאַזאַר סעגאַל, זענען פערהאַן ליווערקען פון יונגע יודישע מאַלער, צווי־שען וועלכע די אָנגעזעהענסטע זענען אסתר בעסעל, פרוי קלאַבין־סעגאַל און אַנדערע. די פּרעסע דריקט זיך אויס מיט גרויס אָנערקענונג וועגען די יודישע מאהלער.

די גרויסע סענסאציעס אין דעם סטאווסקי - סקאנדאל

די מערדער פון ריכטער פרענס וועלען ענטדעקט ווערען

פּאַריז, 6. (ספּ. טעל.) דער יוסטיץ־מיניסטער שעראָן האָט אָפּגעשטעלט פון אַמטירען דעם פּראָ־קוראָר הערלאַ, וועלכער שטעהט אונטער׳ן חשד, אַז ער האָט אָנגעהאַלטען בעציהונגען מיט סטאַווים־קי׳ן. די סיבה פון אָפּשטעלען הערלאַן אין זיין אַמט איז געווען, ווייל מען האָט ביי סטאַווסקי׳ן געפינען אַ בריף פון הערלאַן, אין וועלכען דער לעצטער ווענ־דעט זיך צו סטאַווסקי׳ן אַלס צו אַ טייערען פריינד, פערזיכערענדיג איהם אין פריינדשאַפט.

הערלאַ האָט נישט געלייקענט, אַז ער איז דער מחבר פון דאָזיגען בריף, ער האָט בלויז פעסטגע־שטעלט, אַז ער האָט פון סטאַווסקי׳ן נישט בעקו־מען קיין שום געלד און ער האָט דעם שווינדלער נישט געטאָן קיין שום טובות.

נישט קוקענדיג דערויף איז הערלאַ אָפּגע־שטעלט געוואָרען אין זיין טעטיגקייט. ווען ער איז געוואָר געוואָרען פון דאָזיגען בעשלוס האָט ער גע־פּרובט בעגעהען זעלבסטמאָרד דורך סמ׳ען זיך, מען האָט איהם אָבגעראַטעוועט און אין אַ געפּרייצטער שטימונג האָט מען איהם איבערגעפיהרט אין שפּיטאַל

פּאַריז, 6. (ספּ. טעל.) די גאַנצע פּרעסע איז ווידער פול מיט סענסאַציאָנעלע פּרטים סיי וועגען דער סטאַווסקי־אַפערע בכלל און סיי וועגען דעם מאָרד איבער׳ן ריכטער פּרענס. אַ געוויסער פּראָפעס־סאָר פון פּאַטאָלאָגישע אַנאַטאָמיע ד״ר קיהן האָט פעסטגעשטעלט, אַז ריכטער פּרענס איז פערסמט געוואָרען. מען האָט אין טויטען אָרגאַניזם געפינען סובסטאַנצען פון קאָקאַין, כלאָראָפאָרם א. א.

די צייטונגען פערעפענטליכען פאָטאָגראַפיעס פון אַ צייגניש, וואָס דאָס יוסטיץ־מיניסטעריום האָט אַרויסגעגעבען סטאַווסקי׳ן, אַז ער איז אַ פיינער מאַן, הגם ער האָט שוין היבשער זיך געהאַט גענוג חטאים.

„פיגאַראָ" שרייבט, אַז אין דער סטאַווסקי־אַפערע איז פערמישט דאָס אייניקעל פון קאַרל מאַרקס דער סאָציאַליסטישער דעפּוטאַט לאָנגע.

די צייטונגען טיילען אויך מיט, אַז דער פּראָ־קוראָר אינדיזשאַן האָט ערקלערט, אַז מען איז געקו־מען אויף אַ וויכטיגען שפּור פון סטאַוויסקי׳ס הויפּט מיטהעלפער, און ער איז אַנ׳אָנגעזעהענע פּערזענליכ־קייט, וואָס איז געזעצן אויף קעסט ביי סטאַוויסקי׳ן. די דאָזיגע פּערזענליכקייט האָט אויסגעפיהרט סטאַ־וויסקי׳ס אַלע אויסטראָגען און פינאַנציעלע קאָמבי־נאַציעס.

פּאַריז, 6. (ספּ. טעל.) דער גענעראַל־פּראָ־קוראָר איך דיזשאַן, צוריקקעהרענדיג זיך פון דער קאָנפערענץ, וואָס ער האָט אָבגעהאַלטען מיט׳ן יוס־טיץ־מיניסטער, האָט ערקלערט, אַז די אויספאָר־שונגס־מאַכט ריכט זיך אין קורצען צו ענטדעקען די מערדער פון ריכטער פּרענס. איצט זענען פער־האַן 4 ווערסיעס־טעאָריעס, וועלכע וועלען געפּאָרשט ווערען דורך דער מאַכט. דאָס זוכען די מערדער איז לעצטענס אַריין אין אַ זעהר אינטערעסאַנטער פאַזע. דער יוסטיץ־מיניסטער האָט צוגעטיילט אַ ספּעציע־לען דעטעקטיוו, וועלכער האָט אונטערגענומען צו־זאַמען מיט דער רישאַנער פּאָליציי אַנ׳ענערגישע אַקציע.

פּאַריז, 6. (ספּ. טעל.) די פּאַרלאַמענטאַרע אויספאָרשונגס־קאָמיסיע האָט היינט פערהערט די פרוי סטאַוויסקי, וועלכע האָט אָפּגעגעבען ערקלע־רונגען וועגען די געשעפטען פון איהר מאַן.

יודיש

קאמעראל-טעאטער

אלעע 1. מאי 2.

גאסטשפילען פון אנסאמבל פון ווארשעווער „פאוויליאן"-טעאטער

אנפיהרונג:

חיים סאנדלער

פינטע וואך!

קאלאסאלער ערפאלג! 12.000 מענשען האבען שוין געזעהען דעם שפאנענדען ביהנע-רעפערטואר

דער „אורטייל" פון לעווינזאן

היינט, מיטוואך, 9 אויגוסט צום 51-טען מאל

היינט נאך דער פארשטעלונג

גרויסע פרעהליכע רעווי

בילעטען צו בעקומען פון 11 ביז 2 און 5 נאכמ. אין קאסע פון טעאטער.

• יאטשקאווסקי׳ס פאפולער-וויס. ביבליאטעק •

פאר די לעזער פון

„נייעם פאלקסבלאט"

א גרויסע פרייזען-הנחה

דאס בוך: „דאס געשלעכט-לעבען פון אונזער צייט"

פון ד״ר מעד. איוואן בלאך צום פרייז פון 2.25 זל. אנשטאט 5 זל.

— 1-טער טייל —

א י נ ה א ל ט: 1) די עלעמענטארע דערשיינונגען פון דער געשלעכטס־ליבע, 2) די סע־קונדערע דערשיינונגען פון דער מענשליכער ליבע (טוח און חושים), 3) געשלעכטליכע אָדי־ נאנען, געשלעכטס־דראנג, 4) די קערפערליכע געשלעכטס־אונטערשידען, 5) די פסיכישע סעקסועלע אונטערשידען און די פרויען־פראגע (מיט א הוספה וועגען דער געשלעכטליכער פילבאַריקייט פון דער פרוי), 6) דער ווענ פונם נייסט אין דער ליבע, רעליגיע און סעקסועלי־טעט, 7) דאס עראטישע בגשה־בעפיהל (באקעמקייט און קלייזונג), 8) די אינדיווידואליזירונג פון דער ליבע, 9) דער קינסטלערישער עלעמענט אין דער מאדערנער ליבע.

די סעקסועלע פראגע און פערבונדענע מיט דער פראגע פראבלעמען ווי חתונה, פרייע ליבע, פראסטיטוציע, בעקעמפונג פון ווענערישע קראנקהייטען זענען איצט געווארען אקטו־עלער ווי ווען עס איז געווען. די נויטיגקייט פון א ענציקלאפעדיע, וועלכע זאל ארגאניזירען שלעכטיג די געשלעכטס־פראבלעמען הערט שוין נישט. אין דער צייט ווען אין אויסלאנד איז ענטשטאנען א קאלאסאלע פאפולער־וויסענשאפטליכע ליטעראטור, וועלכע בעריהרט די פראגען, איז ביי אונז אויף דעם געביט געווען גארנישט. וואס זאל געבען דעם יודישען לעזער א אריענטאציע אויסער א פאר ביכלעך פון „פאלקסמעדיצינישע דאקטוירים". וועלכע נישט נאר ניט לערנען דעם לעזער גארנישט, נאר ברענגען ביי איהם ארויס א פאלשע דעמאראלי־זאציע. מיט דעם בוך ברענגען מיר ארויס א אוצר פון וויסענשאפט אין א פאפולערער פארם פאר׳ן יודישען לעזער פון א מענשען, א אויטאריטעט אין דער פראגע אין אלגעמיינעם מאסשטאב. מיט דעם אויסגעצייכענטן מאטעריאל, איז דאס פון דאס בעסטע אויף דעם גע־ביט, וואס שטעהט פיל העכער אפילו פון אלע בעקאנטע בוך די פארעלים.

דאס בוך איז שוין צו בעקומען אין אדמיניסטראציע פון „נייעם פאלקסבלאט". פיעטריקאווער 21.

ר ו פ ט ו ר ע ן

(ברוך=קראנקהייטען)!!

ספעציעלע הייל-גומי-באנדאזשען פון מיין מעטאדע לאקאליזירן ראדיקאל אונטער גאראנטיע אהן אפעראציע אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע רופטורען (ברוכען) פון אלע מינים ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאס אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך אנלייגען ספעצ־יעלע צוגעפאסטע בויך-באנדאזשען.

אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) הייל-ארטאפעדישע גארסעטען, אויף אויסגעקרימטע פיס און קניהען, ביינער=שווינדזוכט הייל-ארטאפעדישע אפאראטען, אויף פלאט=שיגע וועהטאגליכע סטאפעס (פלאטפים)

ספעציעלע ארטאפעדישע ווקלאדקעס לויט גיפס-מאדעלען, קינסטליכע הענד און פיס.

ספעציעלער לאנשטאלט פאר הייל=ארטאפעדיע

Spec. Ortop. O. Petrykiewicz אויס לעמבערג

לאדז, פיראמאווישטשא 9 (פראנט פארטער) טעל. 177-09

בעמערקונג: דאס פערזענליכע צושניידן פון די קראנקע איז נויטווענדיג. (און זגערזש אויף סלאווצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

פאר גאלד, ביזשוטעריע און לאמבארד-קוויטעס צאהלט די העכסטע פרייזען

איזידאר פיאלקא

פיעטריקאווער 7.

שייטלען

מיט פאריזער שרינדען

ווי אויך פערטיגע שייטלען הערען ערשטקלאסיג און רעיעל אויסגעארבייט

צו ביליגע פרייזען

ביי קערש, סטווראווא 15

Dr.

Wajnberg

ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראז־קראנקהייטען

וואוינט יעצט פיעטריקאווער 45.

טעל. 126-02.

נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—4, 8—9 אוו.

לאדז 7 מערץ 1934

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז 7 מערץ 1934

ווירטשאפטליכע שלאכטע און פעריער
צו וואס עס דארפען ברענגען די „דריי מתנות"

עס האנדעלט זיך וועגען 420 מיזערנע סוחרים און 230 מיזערנע פאבריקאנטען אין פוילען, ביי וועלכע מען וועט אין א שיינעם טאג לויט דער פאדערונג פון עטליכע סוחרים אדער פאבריקאנטען אנהויבען פאדערן צו בעלייגען עפעס אנ'עקזאמען. אלזא ביז איצט, ווען די דאזיגע סוחרים האבען מיט פערלוסט פאר דער אייגענער פאמיליע געצאהלט שטייערן, אפגעבענדיג אפט פאר דעם מאלאך פון פיסקאליזם אלסדינג, וואס זיי האבען נאר פארמאגט, האבען זיי נישט בעדארפט קיין קוואליפיקאציעס, און דא פלוצים הייסט מען זיי זיך שטעלען פאר א קוואליפיקאציע־קאמיסיע, וועלכע וועט ענטגילטיג דעצידירען וועגען דער עקזיסטענץ פון א מענשען, וואס פיהרט שוין פון לאנג אהן זיין אונטערנעהמונג. צי האבען די פראיעקט־געבער פון דער דאזיגער נאוועלע נישט געגעבען א טראכט: וואס וועט זיין מיט די מענשען, וועלכע וועלען ביי די עקזאמענס דיסקוואליפיצירט ווערען?

שוין נישט רעדענדיג וועגען דעם, אז ס'איז אויסגעשלאסען, מען זאל קענען מיזערנער מענשען עקזאמענירען אין פערלויף פון א קורצער צייט. צי קאן מען דערוואקסענע מענשען, ארבייטס־מענשען וועלכע קעמפען שווער פאר'ן קיום, אויסשטעלען די שיקאנעס פון עפעס עקזאמענעס? מיר זעהען אין די דאזיגע עקזאמענעס א פרוב ארויסצושטויסען איינע און לאזען אנדערע פארנעהמען זייער ארט. עקזאמענעס זענען שטענדיג עפעס צופעליגעס. איין סוחר, לויט זיין נאז, קאן מען פרעגען וועגן פויליש־ענגלישען האנדעלס־טראקטאט און דעם צווייטען וועגען דעם, וויפיל קילא עס האלט א טאן. דער ערשטער וועט ביים עקזאמען דורכפאלען, דער צווייטער וועט קריגען די קוואליפיקאציע. מיר זענען חושד, אז דער דאזיגער פראיעקט וועגען קוואליפיקאציעס איז געווענדט געגען אונז יודען, אז דאס איז איינע פון די פרובעס צו לעזען די יודען־פראגע אויף „אנ'אייראפעאישען" אופן.

דער צווייטער מאמענט אויפ'ן ווירטשאפטליכען לעבען בעשטייט אין דער בעפולמעכטיגונג פון דער רעגירונג אויסצוברייטערן דאס סיסטעם פון קאנצעסיעס. ביז איצט האט מען נאר דורך א געזעץ געקאנט איינפיהרען קאנצעסיעס אויף ארבייטס־ווארשטאטען. איצט קאן דאס טון דער מיניסטערען־ראט אויפ'ן פארשלאג פון האנדעלס־מיניסטעריום. מיר בעטראכטען יעדען מין קאנצעסיאנירען דאס ווירטשאפטליכע לעבען פאר א פריווילעגיע פון איינע און אלס אנ'עוולה פאר די אנדערע. נישט יעדער קאן ווארט זיין א קאנצעסיע. קאנצעסיעס מוזען זיין פערבונדען מיט פראטעקציעס און נישט יעדער קאן בעקומען א קאנצעסיע. דארט, וואו עס ווערען געגעבען קאנצעסיעס, דארט דעצידירט נישט די קוואליפיקאציע. און אינטערעסאנט איז, וואס דאס טוט זיך אפ אין א צייט, ווען אפילו די מאנאפאלען האבען איינגעזעהן, אז ס'איז צייט צו מאכען א סוף צום סיסטעם פון קאנצעסיעס.

צו גלויבען די דעצידירענדע פאקטארען, אז אין פוילען וועט זיך געפינען א מענש, וועלכער וועט וועלען אריינלייגען קאפיטאל, וויסענדיג, אז יעדען טאג דראהט איהם דאס איינפיהרען קאנצעסיעס אויפ'ן געביט פון האנדעל און אינדוסטריע, וואו ער איז בעשעפטיגט? און אויב ער וועט שוין בעקומען א דאנק פל־ערליי בעמיהונגען א קאנצעסיע, וועט ער נישט האבען קיין שום זיכערקייט, אז אין א געוויסען טאג וועט די אדמיניסטראציע־מאכט זי אפנעמען ביי איהם, ווייל דאס ווערט בפירוש פאראויסגעזעהן. עס איז נישטא אזא נאאיווער מענש, וואס זאל ריזיקירען מיט זיין פערמעגען — און פיהרען אנ'אונטערנעהמונג איז שטענדיג פערבינדען מיט ריזיקע — וועלכער זאל זיך איינשטעלען, אז אין א שיינעם טאג, ווען דער מאכט וועט נישט געפעלען זיין נאז, זאל ער די „קאנצעסיע" פערלירען.

די דריטע מתנה וועלכע ברענגט אונז די נאוועלע צום אינדוסטריע־געזעץ — דאס איז דער צוואנג. עטליכע מענשען קענען זיך פעראייניגען אין א צוואנגס־פערבאנד, וועלכער וועט אנערקענט ווערען דורך דעם האנדעלס־מיניסטער. דער דאזיגער צוואנגס־פערבאנד וועט זיין פריווילעגירט און וועט געניסען פון א בעזונדערער אפיעקע מצד דער מאכט. און ער וועט דערביי נישט זיין מחויב צוזאמענעמען די איבריגע סוחרים און פאבריקאנטען פון דער זעלבער בראנזשע. א מינדערהייט וועט שאפען א פערבאנד, אדער לויט דער אייגענער איניציאטיוו, אדער לויט דער איניציאטיוו פון דער ביוראקראטיע און די איבריגע וועלען בלייבען אינדרויסען.

מיר זענען נישט קיין אנהענגערס פון מוסאליניס קארפאראציע־סיסטעם, אבער מיר מוזען אנערקענען, אז מוסאליני איז מיט זיינע קארפאראציעס קאנסעקווענט און זיכער מעהר יושרדיג, ווי די פראיעקטירטע קארפאראציעס אין פוילען. מוסאליני שטיצט זיינע קארפאראציעס אויף גלייכבערעכטיגונג. צו דער קארפאראציע, וועלכע טראגט א צוואנגס־כאראקטער, מוזען געהערען אלע. ביי אונז ווערען פון פריהער אויס א טייל אויסגעשלאסען. און אזוי ווי עטליכע מענשען קאנען שאפען א צוואנגס־פעראייניגונג, איז פערהאן א מורא, אז די מעהרהייט סוחרים, פאבריקאנטען און האנדווערקער, וועלען נישט אנגענומען ווערען אין דער צוואנגס־ארגאניזאציע. מיר וועלען האבען א ווירטשאפטליכע שלאכטע און ווירטשאפטליכע פעריער.

מיר פרעגען אין וועמענס אינטערעס ליגט עס צו דערפיהרען פוילען צו אזא מצב? צי גלויבען די שעפער פון דאזיגען געזעץ, אז דאס וועט ברענגען נוצען דעם לאנד? צי האבען זיי דורכגעטראכט, צו וואס עס קאנען ברענגען זייערע נעבעלהאפטיגע טעאריעס, וואספאר מאראלישען און ווירטשאפטליכען שאדען זיי וועלען דערמיט ברענגען דעם לאנד, און זיי רעדען דאך נישט קיין מינוט אהן די ווערטער וועגען דער ענטוויקלונג און וואוילשטאנד פון פוילען?

(אפיניא) **דר. פ. ראטענשטרייך**

אדער היטלער, אדער האבסבורג
סיי דער ערשטער וועג, סיי דער צווייטער פיהרט צום קריג

אין דער „דייטשער פרייהייט" איז אפגעדרוקט אנ'ארטיקעל פון פיהרער פון דער עסטרייכישער סאציאל־דעמאקראטיע אטא באוער, וועלכער געפינט זיך איצט אין עמיגראציע נאכ'ן זיג'ן פון פאשיזם איבער די עסטרייכישע סאציאליסטען.

די עסטרייכישע ארבייטערשאפט איז צושלאגען, שרייבט ער, און וואס וועט זיין איצט? דאס איצטיגע סיסטעם קאן זיך לאנג נישט האלטען. עס שטיצט זיך נאר אויף א קליינעם טייל פון דער בעפעלקערונג. עס האט געגען זיך סיי די סאציאליסטען, סיי די נאצים. עס ווערט אינערליך צוריסען דורך אהן א שיער געגענזאצען.

פאר די דיקטאטארען פון עסטרייך איז פארהאן בלויז איינער פון די צוויי אויסגענג: אדער דער וועג צו היטלערן, אדער דער וועג צו רעסטאווירען די האבסבורגער.

די פערביטערונג, שרייבט באוער, צוליב דער בלוטיגער דערשטיקונג פון אויפשטאנד ווערט דורך די נאציאנאל־סאציאליסטען בעשיקט אויסגענוצט. סאציאל־דעמאקראטישע ארבייטער, וועלכע זענען פול מיט האס געגען דאלפוסן און פייען, גייען אריבער צו די נאצים, אדער זיי בעטראכטען די נאצים אלס פערבינדעטע אין זייער קאמף געגען דאלפוסן. עס הויבט זיך געוואלדיג די נאציאנאליסטישע כוואליע. מעגליך, אז אינגיכען וועט דאלפוס נישט זעהן קיין אנדערען אויסוועג פאר זיך ווי צו קאפיטולירען פאר היטלערן.

אבער די בילדונג פון א שווארצברוינער דיקטאטור אין עסטרייך וואלט געווען נאר דער ערשטער שריט צו א ברוינער דיקטאטור און צום פאקטישען אנשלוס אן דריטען רייך. די דאזיגע ענטוויקלונג ווילען נישט דערלאזען נישט פראנקרייך, נישט איטאליען. און אויב דאלפוס וועט דאך גיין אויפ'ן דאזיגען וועג, דאן קאנען ארויסקומען דערפון די סאמע ערנסטע געפאהרען פאר'ן שלום.

דאלפוס האט פאר זיך נאר איין איינציגען אנדערען וועג: דאס איז די רעסטאוראציע פון דער האבסבורגער דינאסטיע. דאס איז דער ווילען פון דער אריסטאקראטיע און פון די גענעראלען, פון די היימווער־קאמאנדירען און פון דער קאטוילישער קירכע. די צוריקשטעלונג פון אנ'עסטרייך־אונגארישער האבסבורגער מאנארכיע אונטער שוץ פון איטאליען קאן ליגען אויף דער ליניע פון דער איטאליענישער פאליטיק, ווייל אזא עסטרייך־אונגארן וועט געשטעלט ווערען אין דויערענדען קאנפליקט מיט דער קליינער אנטאנט.

פראנקרייך קאן אין דער רעסטאוראציע פון די האבסבורגער זעהען א מיטעל אויף א לאנגער צייט אפצוטיילען עסטרייך פון דייטשלאנד. טשעכאסלאוואקיע און יוגאסלאוויע וועלען נישט קאנען שטערען דער רעסטאוראציע, אויב איטאליען וועט זי ווילען און פראנקרייך וועט דערצו דערלאזען. אבער ווען א האבסבורגער מאנארך וועט הערשען אין בודאפעשט און אין ווין, דאן וועלען די כוחות פון עסטרייך געשטעלט ווערען אין רשות פון די אונגארישע רעוויזיאנס־שטרעבונגען. דאן וועט זיך אנהויבען א קאמף צוליב סלאוואקיי און קראוואטיע. די רעסטאוראציע פון די האבסבורגער בעדייט, אויב נישט באלד, איז דאך אין פערלויף פון ווייניגע יאהרען א מלחמה.

די עסטרייכישע דיקטאטארען וועלען זיך גיך מוזען ענטשליסען: אדער היטלער, אדער האבסבורג. סיי דער ערשטער וועג, סיי דער צווייטער פיהרט צום קריג. אייראפע וועט געוואויר ווערען, וואס פאר א וויכטיגער שליסעל פון אייראפעאישען שלום איז פערלוירען געגאנגען אינאיינעם מיט דער צושמעטערונג פון דער עסטרייכישער סאציאל־דעמאקראטיע. די עסטרייכישע רעוואלוציע פון 1918 האט אראפגעוואָרפען פון טראן די האבסבורגער מאכטהאבער, וועלכע האבען אין יאהר 1914 אנגעצונדען די וועלט. די עסטרייכישע קאנטער־רעוואלוציע פון יאהר 1934 האט די זעלבע קלאסען ווידער געבראכט צו דער מאכט און דעריבער דראהט אייראפע זעהר ערנסט די געפאהר, אז צום צווייטען מאל זאל אייראפע דורך ווין ווידער געשטעלט ווערען אין פלאמען. די רעגירונגען פון ענגלאנד און פראנקרייך, וועלכע האבען מיטגעהאלפען, אז אין ווין זאל בעקומען די אויבערהאנד דער איטאליענישער פאשיזם, די רעגירונגען, וועלכע האבען געשטיצט דעם הער דאלפוס און האבען צוגעלאזט, אז די עסטרייכישע ארבייטער זאלען צושאסען ווערען פון די הארמאטען פון די הערען דאלפוס און פיי, וועלען געוואויר ווערען אין וואס פאר א סכנה זיי האבען ווידער געשטעלט דעם אייראפעאישען שלום.

צי דראהט אין דער שווייץ דער היטלעריזם
די אויסזיכטען פון די נאצים זענען דארט גאנץ קנאפע

ווען מען קומט אין די שווייץ פון לענדער, וואו עס הערשט טעראר, אומצופרידענהייט, נויט און פערצווייפלונג, ווערט מען בעהערשט פון א סימפאטישער רוה, אין וועלכער עס לעבט דער דאזיגער גליקליכער אינזעל. שטאט און דארף רופען ארויס א אונפערגלייכליך גינסטיגען איינדרוק, ווי אין רוב אנדערע לענדער פון מיטעל־ און מזרח־אייראפא. בפרט די האנדעלס־שטאט ציריך מיט איהרע קרוב 300000 איינוואוינער צייכענט זיך אויס מיט איהר עלעגאנטען אויסערען אויסזעהען און איהר בעפעלקערונג איז אין פערגלייך צום רוב איצטיגע אייראפעאישע הויפטשטעט דירעקט לוקסוריעז איינגעארדנעט.

דעם יודישען רייזענדען, וועלכער בעזוכט די שווייץ, אינטערעסירט קודם־כל, צי פון שכנות־דיגען דייטשלאנד דרינגט נישט אריין דער אנטיסעמיטיזם, און צי די יודען אין דער שווייץ דארפען מורא האבען, אז קיין שווייץ זאלען זיך אריבערטראגען פערהעלטנישען, וואס הערשען אין היטלער־לאנד. ווען מען קוקט אויף די צייטונגס־קיאסקען מאכט אנ'אומאנגענעהמען איינדרוק די גרויסע צאהל אנטיסעמיטישע צייטונגלעך. אויך אין פראנצויזישען טייל פון דער שווייץ קומען אן עהנליכע צייטונגען, וואס פערטרעטען פערשידענע אנטיסעמיטישע גרופען. די פראגע איז נאר, צי די דאזיגע צייטונגען פערטרעטען די מאסען פון שווייצערישען פאלק.

דער שווייצער וויל נישט וויסען פון פאשיזם. אין די קליינע שווייצאר־שע קאנטאנען, ווי אויך אין בונדעס־שטאאט גופא פערפליכטעט די פאלקס דעמאקראטיע. נישט די פארטייען, נישט דער פארלאמענט, נאר דאס פאלק אליין שאפט דורך פלעביסציטען די וויכטיגסטע געזעצען. די רעגירונגען טראגען אנ'אמטליכען כאראקטער. אין אזא אטמאספערע איז שווער, אז עס זאל זיך אנטוויקלען אנ'אנטיסעמיטישע בעוועגונג. שווייץ שטעהט אונטער פראנצויזישען איינפלוס, און נישט אונטער דייטשען איינפלוס, טראץ דעם, וואס דער רוב פון דער בעפעלקערונג רעדט דייטש. א תוך דעם הערשט אנ'אונווילען געגען דייטשען טעראר. דער אונווילען הערשט נאך פון דער צייט, ווען שווייצאריען האט געקעמפט פאר אומאבהענגיגקייט.

נאטירליך, אז היטלער'ס ממשלה איז נישט געבליבען אהן איינפלוס אין דער שווייץ, גלייך ווי זיינערצייט דער זיג פון מוסאליני. די שווייץ פערטראגט אבער נישט קיין דרוק אין אייגענעם לאנד. גלייך ווי די פראנצויזען, האבען אויך די שווייצער נישט קיין צוטרוי צו דורכשניטס־מענשען, וואס האלטען זיך פאר גאונים. די אנטיסעמיטישע אנפיהרער ווערען אויסגעלאכט. ארמעען, ווי היטלערס שטורם־טרופען קאנען נישט האבען קיין רעכט צו עקזיסטירען אין דער שווייץ. דער שווייצער זוכט נישט קיין העלדישקייטען אין מיליטאריזם, סיידען עס גייט וועגען זיין פרייהייט. ער דערמאהנט מיט שטאלץ די נאציאנאלע העלדען ווי ווילהעלם טעל, ווינקעלריד א. א. ווי אויך דעם נאמען פון ערציהער פעסטאלאצי, דונאנט, דעם גרינדער פון „רויטען קרייץ".

די יוגענד־פערבאנדען, וועלכע טראגען א ספארט־כאראקטער זאמלען אין טאג פון מלוכה־יום־טוב אויף וואלטעטיגע צוועקען, אז עס ווערט אפגעברענט א דערפעל אין די בערג, קומען פאר אין גאנצען לאנד זאמלונגען לטובת די נשרפים. מעהרערע שפראכען און ראסען לעבען בשלום נעבען זיך, און זיי אונטערשיידען זיך בלויז מיט זייער סאציאלער שטעלונג.

צי קאן אין דעם לאנד פון טאלעראנץ, זעלבסט־רעכט און פרייהייט האבען פלאץ אנ'אנטיסעמיטישע העצע? די שווייצארישע יודען בילדען א האלבען פראצענט פון דער בעפעלקערונג — 18.000 יודען אויף 3 מיליאן. אין דער גרעסטער שטאט ציריך בילדען די יודען 2 מיט א האלבען פראצענט — 7500 יודען אויף 300.000 איינוואוינער.

אין דער גרויסער אינדוסטריע איז שווער צו געפינען יודען, אבער אין באנק־וועזען טרעפט מען זיי בלויז אין א קליינער צאהל. די ווארען־הייזער ליגען אין יודישע הענד. דער נישט יודישער סוחר אין דער שווייץ איז פלייסיג, ענערגיש, און ער שטעהט נישט צוריק פון דעם יודישען בירגער. אין דער קאמוניסטישער בעוועגונג אין דער שווייץ, שפילען יודען נישט קיין וויכטיגע ראלע, אין פאל פון א קאמף געגען מארקסיזם, וואלטען די פאשיסטען־אנטיסעמיטען זיכער נישט אנגעפיהרט דעם קאמף.

ביי די ביזאיצטיגע וואהלען אין לאנד האט זיך נישט אפגעשפיגעלט דער אנטיסעמיטישער סם. די רעגירונג, אדמיניסטראציע, יוסטיץ, די גאנצע ערנסטע פרעסע, גרעניצען זיך אפ פון אנטיסעמיטיזם. טראץ אלע בעמיהונגען פון אנטיסעמיטישע קאריעריסטען, האט דער אנטיסעמיטיזם זיך נישט פערשטארקט. דער טעראר און די אונטערדריקונג פון איבערצייגונגען אין דייטשלאנד, האט אין דער שווייץ געשאפען א טענדענץ צו דערווייטערן זיך פון דייטשען איינפלוס.

פון די 70.000 פליטים, וואס זענען אנטלאפען פון דייטשלאנד, געפינען זיך 5000 אין דער שווייץ, דערונטער בעריהמטע שרייבער און יודישע כלל־טוער.

טראצדעם, וואס די שווייץ קעמפט מיט סאציאל־עקאנאמישע שוועריגקייטען, הערשט אבער די איבערצייגונג, אז א היטלעריסטישער הצלחה אין דער שווייץ איז נישט דענקבאר.

נייער פאָלקסבלאַט

דאָס לאָדזער לעבן

נייער פאָלקסבלאַט

מיטוואָך 7 מערץ

כ אדר תרצ"ד

זון-אויפגאַנג 6.10
זון-אונטערגאַנג 5.26

שטראַף-פּראָצעסן, עקזעקוציע- און וועקסעל-פּראָצעסן

וואָס זענען אין פעברואַר בעטראַכט געוואָרן אין לאָדזער שטאָטישען געריכט

(2) אין משך פון חודש פעברואַר 1934 האָט דאָס שטאָטישע געריכט אין לאָדז געהאַט צו ערלעדיגען 1437 שטראַף-פּראָצעסן פון פריהער, דערצו זענען איינגעפלאָסען נייע 1839 אַנ-קלאַגעס. בעטראַכט זענען געוואָרן אין לויף פון חודש 2056 פּראָצעסן.

שטראַף-רעוויזיעס זענען ערלעדיגט געוואָרן 185, געבליבען צום בעטראַכטען זענען נאָך 130.

שטראַף פּראָצעסן פאַר מינדעריעהריגע זענען פון פריהער געבליבען 45, נייע זענען איינ-געפלאָסען 38, בעטראַכט זענען געוואָרן 33.

געוועהנליכע ציוויל-פּראָצעסן זענען געבלי-בען פון 4325, נייע זענען איינגעפלאָסען 3539, אין פעברואַר זענען ערלעדיגט געוואָרן 3919 ציוויל-פּראָצעסן. אַנדערע ציוויל-פּראָצעסן זע-נען בעטראַכט געוואָרן 130.

וועקסעל - אַנקלאַגעס זענען איינגעפלאָסען 1426 און איבערגעבליבען צום ערלעדיגען זענען 323 וועקסעל-פּראָצעסן.

עקזעקוציע-פּראָצעסן זענען בעטראַכט גע-וואָרן 65, איבערגעבליבען זענען 540.

אַ רעוויזוירט מיט זיין זוהן „קעמפט" בלוטיג פאַר'ן דירה-געלד

פיר פּערזאָן צו'ממית'ט בעת אַ קריגעריי

(2) אַ בלוטיגע געשלעג איז נעכטען אויס-געבראָכען אין הויז אויף מאַכנאַצקי גאַס 24, דערביי האָט די „ניכע הילף" געמוזט ראַטעווען 4 פּערזאָן.

דער אייגענטימער פון דערמאָנטען הויז איז דער 51-יעהריגער סטאַניסלאַוו קאַזשימיער-טשאַק. האָט דער דאָזיגער קאַזשימיערטשאַק אַ לאַ-קאַטאָר, אַ געוויסען יאַן זשעראַקאָווסקי, מיט וועל-כען ער קריגט זיך כסדר אַרום מחמת דעם, וואָס זשעראַקאָווסקי בלייבט היגטערשטעליג מיטן צאָהלען דירה-געלד.

נעכטען איז דער רעוויזוירט אין דער בע-גלייטונג פון זיין זוהן פראַנטישעק אריינגעגאַנגען צו זשעראַקאָווסקין מאָהנען דירה-געלד. בינו-לבינו איז צווישען די צדדים אויסגעבראָכען אַ קריגעריי וואָס איז אינגיכען פערוואַנדעלט געוואָרן אין געשלעג מיט שאַרפע זאַכען. בלוט האָט זיך גע-גאָסען פון ווירט מיט'ן זוהן און פון זשעראַקאָווס-קין מיטן ווייב, אַז די פּאָגאָטאָוויע האָט זיי גע-מוזט פערבאַנדאַזשירען די קעפּ, די העלזער און די הענט.

מיידעל ערמאָרדעט איהר רתן קורץ פאַר דער חתונה

אַ געשעהעניש, פון וועלכען עס וועט געווים נאָכקומען פיל טשיקאַוועס

(2) אַן'אומטרייסטלענדיגע ליבע-טראַגעדיע, וואָס האָט געקאָסט אַ מענשליך לעבען האָט געכטען זיך אָפּגעשפּילט אויף גדאַנסקאַ 21.

אין דערמאָזיגען הויז וואוינט די 25-יעה-ריגע מאַניאַ וואַיטאַש, אַ פריילין, צוזאַמען מיט איהר וואוינט די מוטער, אַ ברידער, אַ יונגערע שוועסטער. פריילין מאַריאַנאַ האָט זיך א רייה יאָהרען אַלס חתן דעם 23-יעהריגען אַנטאָני שי-מאַנסקי, דעם סעקרעטאַר פון קאָמאַרניק האַמאַן מאַרקוואַרט פון גדאַנסקי 61.

הנם די חתונה צווישען פרל. וואַיטאַש און שימאַנסקי'ן האָט שוין געזאָלט פּאַרקומען, זענען די בעציהונגען צווישען חתן-כּלה עפּיס קאַליע געוואָרן. ביידע פלעגען זיך קריגען, אַז שכנים פון הויז זענען זיך צוזאַמענגעלאָפען.

אַרום 12 ביינאַכט איז שימאַנסקי פּלוצלינג געקומען צו זיין כּלה און זי געבעטען, זי זאָל אַרויסגעהן פון בעט און מיט איהם אַרויסגעהן אין הויז-קאָרידאָר ווייל ער האָט מיט איהר צורעדען עפּיס זעהר וויכטיגס. די וואַיטאַש האָט זיך אַנגע-טאָן און איז מיטן חתן אַרויסגעגאַנגען אויף די טרעפּ וואו זיי זענען געשטאַנען צווישען 1 און 2 שטאָק. אין אַ געוויסען מאָמענט האָבען זיך דער-הערט 5 רעוואָלווער-שאָסען. געשאָסען האָט די פריילין-כּלה. שימאַנסקי איז מאָמענטאַל געפאַלען בעוואוסטלאָז פון די רעוואָלווער-קוילען. אָפּגעטון דאָס שטיקעל ארבייט איז זי אויף דער גיך אַראָפּ-געלאָפען צום סטרוזש, איהם געזאָגט, אַז די מוטער איז פּלוצלינג קראַנק געוואָרן און איז משוגענער-ווייז אוועקגעלאָפען אין 4-טען פּאָליציי-קאָמי-סאַריאַט וואו זי האָט ערקלערט אין איין אָטעם „איך האָב דערהרגעט מיין חתן, איך בעט מיך אַרעסטירען". זי האָט דאַן איבערגעגעבען דעם רעוואָלווער.

שימאַנסקי איז אין אַ שעה אַרום געשטאָר-בען אין שפּיטאָל, אויף דרעוונאָווסקע-גאַס. ערקלע-רונגען האָט ער שוין נישט בעוויזען אָפּצוגעבען.

פריילין וואַיטאַש איז געוואָרן אַרעסטירט. בעת'ן פערהער האָט זי ערקלערט, אַז דעם רע-וואָלווער האָט זי אָנומעלט אַרויסגעגנבעט פון אַ פּאַלטע, זייענדיג אויף באַל. מסתמא האָט זי שוין דעמאָלט געקלערט וועגען הרגענען איהר חתן. די אויספאָרשונג איז אין גאַנג.

צוגאַב-פאַבאַר-קאָמיסיע

פּאָבאָראָוצעס פון יאָהרגאַנג 1912 און עלטערע דאַרפען זיך שטעלען צו דער קאָמיסיע

(א) דעם 15 ד. ח. 8 אינדערפריה וועט אויף פּיעטרקאָווער 165 אַמטירען אַ צוגאַב-פּאָבאָר קאָמיסיע פאַר פּ. ק. או. לאָדז-שטאָט 1.

עס דאַרפען זיך מעלדען, די פּאָבאָראָוצעס פון יאָהרגאַנג 1912 און עלטערע וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 10 פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען, וועלכע האָבען נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט, האָבען זיך נישט צוגעשטעלט צו אַ קאָמיסיע, און האָבען בעקומען נאָמענטליכע אויפפאָדערונגען פון דער לאָדזער שטאָטישער סטאַראָסטווע.

קאָמפּלעטירונג פון שטאָטישע קאָמיסיעס

דער לאָדזער רעגירונגס-קאָמיסאַר, ה' אינזש. ו. וואָיעוואָדזקי האָט איינגעלאָדענט: 1) אין דער קאָמיסיע פאַר'ן ערטיילען שטייער-הנחות, דעם ה' יוזעף ליפּסקי; 2) אין דער רעווינדי-קאַציע-קאָמיסיע צו רעדוצירען אָדער סקאַסירען הייל-הוצאות פאַר די אָרימע קראַנקע אין די שפּיטאָלען — דעם ה' מיעטשיסלאַוו גאָשטעצקי; און 3) אין דער קאָמיסיע צו בעשטעטיגען בוי-פּראָיעקטען, וואָס זענען אין אַ סתירה מיט די רעגולאַציע-פּלענער פון דער שטאָט — דעם ה' יוזעף האַלצנרעבער.

Dr. REICHER

פּאָלודניאָווא 28, טעל. 201-93

ספּעציאַליסט

פאַר מענער-שוואַכע-בעהאַנדלונג.

עפעקטיוולע בעראַטונגען און פּסיכאָ-אַנאַליזע.

נעהמט אָן פון 8 — 11 פריה און פון 5 — 8 אָווענד

זונטאָג און חגאות פון 9—1 פאַרמיטאָג.

XXV — XXV

זאַל פילהאַרמאָניע

היינט, 8.45 אָווענד היינט

גרויסער

יובילײ-קאָנצערט

לכבוד

מ. קיפּניס

עס נעהמען אָנטייל:

זמרה זעליגפעלד

אירווינג דזשייקאָבסאָן

הערמאַן סימבערג

לעאָן רעכטלעבען

מיעטשיסלאַוו פלידערבוים

מ. קיפּניס (יובילאַר)

גרויסער קינסטלער-כאָר פון דער גנז.

„הזמיר"

אונטער דער דיר. פון י. זאַקס.

גרויסער קינסטלער - כאָר פון דער גנז.

„שיר"

אונטער דער לייטונג פון דיר. י. פייוויש.

בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

טאָג-נאָטיצן

אַביסעל צו אייליג

דער טומעל וואָס האָט זיך אויפגעהויבען אין די יודישע ווירטשאַפטליכע קרייזען, אין צוזאַמען-האַנג דערמיט וואָס די סיים-קאָמיסיע האָט אָנגענו-מען די נאָוועלע צום אינדוסטרי-געזעץ, איז איינ-גאַנצען פערשטענדליך, אויב די נייע נאָוועלע זאָל אַריין אין קראַפט, איז זי קלאָר, אויב נישט גאָר צו-צונעהמען די עקזיסטענץ-מעגליכקייטען ביי טויזענ-דער און טויזענדער יודען, גאָר אויך, איינגאַנצען אָפּ-צושטעלען דעם צופלוס פון יודען צום האַנדעל און אינדוסטרי, דערביי קענען מיר גאַנץ גענוי די ציפערן, ווי אַזוי יודען וועלען צוגעלאָזען צו אַרבייט.

וואָס אונז אינטערעסירט אין דעם איצטיגען מאָמענט איז די שטעלונג פון דער יודישער האַנד-ווערקער-צענטראַלע אין וואַרשאַ און צוזאַמען דער-מיט די שטעלונג וועלכע ס'האָט אָנגענומען דער ראַט פון דער עקספּאָזיטור פון דער דאָזיגער צענטראַלע אין לאָדז.

אין דער רעזאָלוציע וואָס די דאָזיגע עקספּאָזי-טור האָט אָנגענומען ווערט געזאָגט אַז ס'ווערט נישט פאָרגעזעהן קיין שום סכנה פאַר יודישע האַנדווערקער אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן שאַפען די ווירטשאַפטליכע אָרגאַניזאַציעס. מיר האַלטען אַז דאָ איז געשעהען עפּעס, אַ גרויסער טעות, די סכנה איז פאַראַן און דאָס אַ בולטע. מיט'ן שאַפען די בעזונ-דערע צוואַנגס-ווירטשאַפטליכע אָרגאַניזאַציעס ווע-לען די יודען מיטאַמאָל זיך, אומעטום געפינען אין דער מינדערהייט און צוליב די ברייטע קאָמפּעטענ-צען, וואָס וועלען פאַרגעזעהן פאַר די דאָזיגע אָר-גאַניזאַציעס, איז דאָס שוין אַ סכנה, דאָ איז נישט קיין פראַגע פון גלויבען, אַז די מעהרהייט וועט נישט וועלען בעניצען די מינדערהייט, די פּראַקטיק זאָגט אונז שטענדיג עפּעס אַנדערש. אומעטום וואו ס'איז גאָר געווען אַ געלעגענהייט, וואו די מעהרהייט האָט געהאַט צו דעצידירען, זענען די יודישע באַציאַנאַלע און ווירטשאַפטליכע רעכט טאַקע יאָ בעעוולהט גע-וואָרען, מיר זייסען נישט פאַרוואָס זאָלען מיר איצט מיטאַמאָל אָנהויבען צו גלויבען, אַז אויף להבא וועט זיין עפּעס אַנדערש.

מיר האַלטען אַז די יודישע עקאָנאָמישע סטרוק-טור בכלל (אויך ביי האַנדווערקער) איז אַן אַנדערע מיר זעהען געצוואונגען צו אַרבייטען, האַנדלען און פּראָדוצירען אויף גאַנץ אַנדערע יסודות ווי די נישט יודען, און ביים שאַפען אַן אַלגעמיינע אָרגאַניזאַציע און דאָס, מיט אַ צוואַנגס-כאַראַקטער, ביים קאָרטע לידירען די מלאכה, ביים סטאַנדאַרדירען פערשידענע אויסאַרבייטונגען, וועלען אין דער ערשטער רייה בעעוולהט ווערען דווקא יודישע האַנדווערקער און נישט קיין אַנדערע.

אויב די עקספּאָזיטור מיינט אַז ביים איינפיה-רען די צוואַנגס-אָרגאַניזאַציעס וועט זיך איינגעבען צו בעזייטיגען די דעסטרוקטיווע עלעמענטען אין דער מלאכה, ענטשטעהן, דאָ צוויי פראַגען, צו וועל-כע יודישע האַנדווערקער דאַרפען און מוזען זיך בע-ציהען זעהר פאָרזיכטיג. ערשטענס מוז מען דעפי-נירען גענוי ווער ס'זענען דאָס די דעסטרוקטיווע עלע-מענטען. ביי נישט-יודען, האָט הייסט ביי די, וועלכע וועלען האָבען די מעהרהייט אין די קומענדיגע ווירט-שאַפטליכע צוואַנגס-אָרגאַניזאַציעס, ווערען אַלס דעס-טרוקטיווע עלעמענטען בעצייכענט אַלע יודישע בעלי-מלאכה; וואָר זעבען ביי זיי די פּושערס, טאַנ-דעטניקעס, פּאַרטאַטשעס, קאָנקורענטען, (אַז נישט די יודען? דאָסזעלבע איז געווען ווען ס'האָט זיך גע-האַנדעלט וועגען אַדמיניסטראַציעס די לוסטראַציעס אין די וואַרשאַטען. אויך דעמאָלט האָבען מיר אין די לוסטראַציעס אַריינגעלייגט אַ גאַנץ אַנדערען אינ-האַלט ווי די, וועלכע זענען אין דער מעהרהייט. מיר האָבען דורך די לוסטראַציעס געוואָלט ראַטעווען דעם אמת'ן, ערליכען און ווירקליכען יודישען בעל-מלאכה, זיי — האָבען געוואָלט פערניכטען אַ רייה יו-דישע אַרבייטס-וואַרשטאַטען און עקזיסטענצען. ביי די צוואַנגס-אָרגאַניזאַציעס וועלען מיר גאָר קענען זיין שתדלנים אָבער נישט דעצידירען, אויב עס האַנדעלט זיך וועגען אָרגאַניזירען די האַנדווערקער וואָלט דאָס דעמאָלט געקענט האָבען אַ זין, ווען ס'וואָלטען געשאַפען געוואָרען טאַקע צוואַנגס-אָר-גאַניזאַציעס, אָבער בעזונדערע פאַר יודען און בע-זונדערע פאַר נישט-יודען, דוכט זיך, אַז דאָס איז גע-ווען דער זין פון דער רעזאָלוציע, וועלכע איז אָנגע-נומען געוואָרען אויפ'ן לעצטען האַנדווערקער-קאָנ-גרעס אין וואַרשאַ, אויף וועלכער די לאָדזער עקספּאָ-זיטור פערטרעט זיך היינט.

און צום סוף נאָך איין זאַך, מ'טאָר נישט פיה-רען קיין שטרויס-פּאָליטיק, מ'דאַרף געדענקען אַז די נאָוועלע צום אינדוסטרי-געזעץ איז נישט נוגע נאָר די האַנדווערקער, אָבער אויך די גרויסע מאַסען יו-דישע קליינהענדלער, פאַר וועלכע ס'דראָהט שוין זי-כער אַ גאָר גרויסע סכנה.

און די יודישע האַנדווערקער טאָרען נישט מאַ-כען שבת פאַר זיך. מיר האַלטען אַז די לאָדזער עקספּאָזיטור פון דער יודישער האַנדווערקער-צענ-טראַלע האָט צו פריה און צו אייליג אָנגענומען איהר רעזאָלוציע מיט דער הסכּמה אויף איינצופיהרען ווירטשאַפטליכע צוואַנגס-אָרגאַניזאַציעס.

י. דאַנקין.

גייסטיג-קראנקע יודישע פרוי שעכט אפּ א 4=יעהריג יונגעל"ע אויף טויט

דער גרוילענדער פאַל האָט פּאַסירט אין אינטערנאַט פאַר זקנים און קאליקעס אין קאלי

(2) אין אינטערנאט פאר זקנים און קאליקעס אין קאלי הינטער לאָדז (ראדומינסקא 20) האָט געכטען געטראָפען אַן'אויפשוידערענדיגער פאַל.

אין דעם דאָזיגען אנשטאלט געפינט זיך זינט א לענגערער צייט די יודישע פרוי מלכה פרידמאַן, א גייסטיג קראנקע.

אין די פריהמאָרגען=שעה'ן האָט מלכה פרידמאַן פּלוצלינג בעקומען א שגעון-אטאק. א ווילדע איז זי אריינגעלאָפען אין דער קיך, וואו עס האָט זיך גראָד געפינען דער 4-יעהריגער וולאדיסלאוו ראושני, א הימלאָז-קינד, די וואהנ=זיניגע האָט אראָפּגעכאפּט פון טיש א קוכען=מעסער און, אנידערוואַרפענדיג אויף דער ערד דאָס יונגעלע, צוגעדריקט איהם מיט די קניען, און איהם איינגעשניטען דעם האלז. אין שגעון-רויש האָט זי זיך נאָך נישט בעגנוגענט מיט'ן אָפּשעכטען ס'יונגעלע; זי האָט דעם קינד נאָך דערלאנגט איינינע שווערע קלעפּ אין דער ריכטונג פון הארץ.

דאָס יונגעלע האָט מיט די לעצטע כחות, ווי א בענומענער געמאכט געוואלדען און ס'זענען זיך צוזאמענגעלאָפען די דינער פון אנשטאלט. מיט שוועריגקייטען איז זיי געלונגען צו בעוועלטיגען די משוגענע און זי אריינזעצן אין א בעזונדער צימער.

צום יונגעלע איז ארויסגערופען געוואָרען א דאָקטאָר, וועלכער האָט פעסטגעשטעלט זאכליך: טויט.

דער שרעקליכער פאַל האָט אין דער גאנצער אומגעגנד ארויסגערופען א געוואלדיגע סענסאציע.

XXVIII Międzynarodowe Targi Praskie

CZECHOSŁOWACJA

od 11-go do 18-go marca 1934 r.

Centrum przemysłu czechosłowackiego — najdogodniejsze źródła zakupu. Wyczerpujących informacyj udzielają: Konsulaty Czechosłowackie oraz oficjalny reprezentant **Paweł W. Hàjek, Łódź,** Piotrkowska 181, tel. 132-40, godz. 17-19.

אנגעהויבען זיך די פסח=אקציע פון דער קהלה

נעכטען האָט מען אין דער קהלה אָנגעהויבען ארויסצוגעבען דאָס רעגיסטראַציע-מאַטעריאַל צו דער פסח-אַקציע. ביז איצט האָבען דאָס מאַטעריאַל אָבגענומען 100 חברות, שוהלען און בתי-מדרשים.

אזוי ווי די גרעסטע טייל אינסטיטוציעס האָבען נאָך נישט אָפּגענומען דאָס רעגיסטראַציע-מאַטעריאַל, מאַכט די קהלה-קאַנצעלאַריע אויפ=מערקזאַם, אז נאָך היינט און מאָרגען פון 6 ביז 8 קענען די רעגיסטראַציע-רשימות אָפּגענומען ווערען אין קהלה-לאָקאַל, קיין שום פּראָלאָנגאַציעס פון דעם טערמין זענען נישט פאָראויסגעזעהן.

וועגען הנחות פאר ארבייטער

ביים צאהלען פאר רפואות און פארן היילען אין דער סאציא-לער פערזיכערונגס=אנשטאלט

(2) נעכטען איז ארויסגעפאָהרען קיין ווארשאַ א ספּעציעלע דעלעגאַציע פון אַרבייטער-פאַר-באַנדען, וועלכע וועט דאָרט אינטערווענירען ביי די געהעריגע פאַקטאָרען אין דער ריכטונג פון אויסצופועלן פאַר די אַרבייטער הנחות ביים צאָה-לען פאַר רפואות און היילונג אין דער סאָציאַלער פערזיכערונגס=אנשטאלט.

מען רעכענט, אז די בעמיהונגען פון דער דעלעגאַציע וועלען האָבען א פעולה.

—:00:—

4 ראדיא-טייז

Rex

„פּרימוס"

„רעקאָרד"

„טראַנסאַצעאַניק"

און הילכער vox

ראַדיאָ-אַפּאַראַטען קאָנקורענצלאָזע קוואַליטעט און פּרייז

RADIO REICHER, Piotrkowska 142.

אַנ'אַקט-אינטערציזע העלפט נישט

ביים מאַכען זאַיענטשעס פארן לאקאל=שטייער

(2) ווי מיר דערוויסען זיך האָט די לאָדזשער פינאַנץ=קאַמער נעכטען אַרויסגעגעבען א וויכטיגע פאַראָרדנונג צו די אונטערליגענדע אַמטען, אין וועלכער עס ווערט אויפגעקלעהרט דאָס אינטער=פּרעטירען פון דער אחריות מצד די צאָהלער פאַר'ן רעאַליזירען דעם לאָקאַל-שטייער.

דאָס איבערנעהמען דעם אויפמאָהנען דעם לאָקאַל-שטייער דורך דער פינאַנץ-מאַכט האָט איינ-געפיהרט א רייהע שינויים אין דער אַדורכפיהרונג, אין פערגלייך מיט דער פּראַקטיק פון דער זעלבסט-פערוואַלטונג.

דער חוב צו רעאַליזירען דעם לאָקאַל-שטייער לעסטיגט נישט אויף די נאָמינאַלע אינ-האַבער פון די דירות, נאָר אויף די פּערזאָנען, וואָס בעוואוינען זיי פאַקטיש.

אויב עס וועלען, אלזאָ, געמאַכט ווערען „זאַיענטשעס" פאַרן נישט בעצאָהלטען לאָקאַל-שטייער, וועלען נישט גענומען ווערען אין אַכט די אינטערציזע-אַקטען אויף צו בעקומען אַנ'אויס-טיילונג (ווילאַנטשעסניע) פון פערנעהמען דאָס מעבעל.

פון-דעם אויבענגעזאָגטען איז צו דרינגען, אז דאָס אָפטע בעמיהען זיך פון א פרוי פון א לאָקאַטאָר צו אויסטיילען איהר פערמעגען פון דער „זאַיענטשע" אויפ'ן יסוד פון אַנ'אַקט אינטער-ציזע, וועט איצט בשום ושום אופן נישט גענומען ווערען אין בעטראַכט.

הערט! אכטונג! דעמיל!

פּערפום, זייפען און אַלערליי קאָסמעטישע אַרטיקלען אין דעם גרעס-טען אויסוואַהל קויפט מען צום ביליגסטען אין דער פּערפומעריע „קאָסמאָס" לאָדז, פּיעטריקאָווער 60. די געעהרטע קונדשאַפט ווערט העפליך געבעטען זיך צו איבערצייגען. פאַר אַלע פּערקויפער און הענדלער עקסטרא ביליגע פרייזען און גרויסע ראַבאַטען. וויכטיג פאַר מאַניקוזשיסטקעס! מיר עמפּ=פעהלען דעם בעסטען פינגערנעגעל=לאַס אויף וואַג. זעהר האַלטבאַרען אויגענבראָם=שטיפט. אויך ווייסען פינגערנעגעל=שטיפט צו גאַנץ נידריגע פרייזען.

דער אדמיניסטראטאר פון „טעמידא"

בעקומט דעם פסק פון דער געטין טעמידא...

(2) דער 51-יעהריגער עמיל צעלנער איז בסך הכל 12 יאָהר געווען אַדמיניסטראַטאָר פון דער ציגעלניע „טעמידא" און פון דעם הויז אויף מיש-ליוסקא 29, וואָס זענען דאָס אייגענטום פון א געוויסען בערנאַרד קעניג.

צעלנער האָט גענאָסען פון פולען צוטרוי מצד זיין ברויט=געבער, און — דער סוף איז גע-ווען, אז נעכטען איז ער געשטאַנען פאַרן געריכט אַלס בעשולדיגטער אין פערשווענדען 11,292 זל. מיט 68 גראָשען.

צעלנער האָט געטענהט, אז דאָס דאָזיגע געלד האָט ער זיך נישט צוגעאייגענט, נאָר די סומע האָט איהם געהערט פאַר זיין אַרבייט און פאַר פּראָוויזיע.

דאָס געריכט האָט איינגעפונען, אז עס קומט איהם 9 חדשים טורמע, און אזא פסק האָט ער אויך בעקומען.

אַנ'אוונטברויט אין גראַנד-קאַפע לטובת פ. וו.

בכדי צו פערשטאַרקען די פאָנדען פון דער פ.וו.-אַקציע, אָרדענט איין דער שוץ=קאָמיטעט איבער די שול-סקוויטען פון די מיטעל-שולען אין לאָדז, דעם 13 מערץ 1934, אין די סאַלאָנען פון „גראַנד-קאַפע" אַ געזעלשאַפטליכען אַוונד-ברויט, פערבונדען מיט אַרטיסטישע אויפטריטען.

אָנהויב פּונקט 8 א זייגער. פּרייז פון בילעט צוזאַמען מיט דער גאַרדעראָבע 2 זל.

צוליבן קאמף מיט דער אנא-נימער אינדוסטריע

ווערט פערקלענערט דער אומזאַץ מיט באַנוועל גאַרן

(אַ) צוליב דעם בעדייטענדען פאַלען פון געבראַוך אויף גאַרן, האָט זיך די לאַגע אויפ'ן באַנוועל מאַרק די לעצטע וואָך זעהר פערערגערט. נישט קוקענדיג אויפ'ן זומער-סעזאָן, ווערט ווייניג גאַרן געקויפט און די גאַרן=זאַפּאַסען אין לאָדז זענען די לעצטע וואָך שטאַרק פערגרעסערט גע-וואָרען: די פּראָאינטערעסירטע קרייזען ערקלערען די דאָזיגע ערשיינונג אַלס רעזולטאַט פון דעם קאַמף וואָס דער לאָדזער שטייער-אַמט צוזאַמען מיט די ווירטשאַפטליכע קרייזען האָבען אונטער-נומען נעגען דער אַנאָנימער טעקסטיל-אינדו-סטריע.

אפּטייקען

היינטיגע נאַכט=דיזשורען

(2) היינט ביינאַכט דיזשורירען: ק. לייג-העבער (פרייהייטס-פּלאַץ 2), י. האַרטמאַן (מלי-נאַרסקאַ 1), וו. דאַנילעצקי (פּיעטרקאָווער 127) א. פּערעלמאַן (ציגעל-גאַס 32), י. צימער וואָלטשאַנסקאַ 37), ב. וואָיטשיצקי (נאַפּיורקאָווסקיעגאָ 27).

א דרייסטער גנב

(פ) נעכטען האָט מען געכאַפּט ביי דער האַנד אין בנין פון היגען קרייז-געריכט דעם גנב סטעפאַן גראַמשיק.

איהם איז דווקא געפעלען צו זיין „אַרביי-טען" אין געריכט גופא — ד. ה. נאָהענט צו דער גערעכטיגקייט...

פאר'ן גנב'ענען ברונען=מאטארן

(2) זענען נעכטען דורכ'ן שטאָט-געריכט פערמשפּט געוואָרען צו 8 חדשים טורמע: סטעפאַן לאַשקעוויטש (מליגאַרסקאַ 9) און אַנטאָני האַפּקאַ קיעזמאַ 57).

זייער דריטער שותף קאַזשימיעזש מאַנקאָוו-סקי איז נעכטען נישט געמשפּט געוואָרען, מחמת ער ליגט אין שפּיטאָל קראַנק.

צוזאמענשטויס פון 2 אויטא'ס

א פרוי שטערבליך פערוואונדעט

(2) אויפ'ן שאָסיי זגעזש-בוטשעק איז פאָרגעקומען א צוזאַמענשטויס פון 2 טאַקסובוסען.ביידע אויטאָס האָבען פון שווערען קלאַפּ זיך איבערגעקעהרט. דערביי איז איין פּאַסאַזשירקע פון זגעזש די קריסטין וויקטאָריאַ קאַרוזעל שטערבליך פערוואונדעט געוואָרען.

קיפּניס'ל

צו זיין היינטיגען יובל אין לאָדז

איך וויים פון דריי:

ס'איז דאָ קיפּניס, דער גלענצענדער יונגער יודישער שריפטשטעלער פון סאָוויעט - רוסלאַנד, אפשר איינער פון די בעסטע און יאַדערדיגסטע יודישע שריפטשטעלער, איינער פון די נאָהענטסטע שלום-עליכם-יורשים —

איז עס בישט דער!

ס'איז דאָ נאָך איינער אַ קיפּניס — אַ געוועזענער כאָריסט פון אַמאָליגען עדעלבערג- און ראַ-פּעל-טעאַטער אין וואַרשאַ, און לעצטענס דער גרינ-סטער באַס-זינגער פון דייטשלאַנד.

איז עס אויך נישט דער...

דער, וועגען וועלכען עס ווערט דאָ גערעדט, און וואָס דער 25-יעהריגער יובל פון זיין ליטעראַ-ריש-זינגערישער טעטיגקייט וועט היינט געפייערט, איז דער עלטסטער פון אַט די דריי, און דער נאָהענט-סטער צו אונז פון זיי — אונזער קיפּניס — ריכטי-גער: אונזער קיפּניס'ל. דאָס שוואַרצע וועווריקעל, וואָס האָט אָנגעהויבען זיין קינסטלערישע און קול-טור-אַרבייט אין פּרץ'עס צייטען און אין זיין סביבה.

עס איז ממש צו בעוואונדערען, ווי אַט דאָס קיפּניסל'ס אונזערס האָט זיך מיט זיין מערקווירדיגער ריהרעוודיגקייט און לויטער'ער לעבעדיגקייט אַרייג-געוואַקסען אין די געמיט-הצטרכות'ן פונ'ם פאָלק.

אַ מילדע וואַרעמקייט און ברידערליכקייט בעהמט אונז אַרום, ווען איב'ם קרייז פון אונזערע אינטערעסען ווערט אַרויסגע"עדט דער נאָמען קיפּניס (אָדער קיפּניסל), וואָס בעדייט אונמיטעלבאַרקייט און שטילע פרייד.

קיפּניס האָט עס אַזוי פערשטאַנען מיט זיין פשטות צו אַראַנזשירען, אַז ווען ס'פאָלק זינגט באַך אַ פאָלקס-ליד דורך איהם „אויסגעגראַבען", זאָגט עס — קיפּניס'עס אַ לידעל...

און קיפּניס זינגט, און זינגט —

ער זינגט שוין אַזוי 25 יאָהר...

און כ'ווייס נישט, צי אין זיין לאַנגיעהריגער אַרבייט אין דער וואַרשאַ'ער אָפּערע, האָט ער נישט אין די פערשידענע אָפּערע'ס נישט אַדורכגעפיהרט דעם נוסח זייגעם פון „סקאַזשי קאַ דיאַדיאַ, וועדביע דאַראָם" ? !

דאָס שוואַרצע פעפעריל, דאָס חנ'דל פון אונזער פאָלקס-מוזיק-קולטור, אונזער קיפּניס איז אַרייגע-דרונגען אין די טיפסטע טיפעניש'ען פונ'ם פּויליש-יודישען (און נישט באַר דווקא פון פּוילישען!) פאָלקס-וועזען, וואו עס הערשט זעלבסטבעוואוסט-זיניק און גוט-מלכות'דיג איבער די רוטינירטע און קולטיווירטע גאַרגעל-ליים און קעקעטש-מנגנים מכל המינים.

און — אַזוי ווי אין זיין פאָלקסליד, אַזוי אויך — אין זיין פאָלקס-פּעליעטאָן, וואָס בעהמט אונז איין מיט דער ריהרענדער פשטות און לייכטען הומאָר.

דער ליטעראַריש-זינגערישע קיפּניס איז איצט אַ 25-גער.

און אַט אַ דעם 25-גער וועלען מיר נישט אויס-בייטען אַפילו אויף סאַמעראַדנע אימפּעריאַלען!

מ. בראָדערזאָן.

גרויסע בילדער - אויסשטעלונג

ביי דער בעוועגליכער אויסשטעלונג פון מוסטערן פון דער לאַנד-אינדוסטריע

(—) דער אָרגאַניזיר-קאָמיטעט פון דער בעוועגליכער אויסשטעלונג פון פּראָבען און מוסטערן פון דער לאַנד-אינדוסטריע, וועלכע וועט געעפענט ווערען אין לאָדז שבת, דעם 10 ד. ח. אין בנין פון דער האַנדעלס-באַנק, שטרעבט צו שאַפען אַ רייהע אַטראַקציעס. צוליב דעם ווערט אָרגאַניזירט אַ ספּעציעלע בילדער-אויסשטעלונג, וואָס וועט בעשטעהן פון עטליכע הונדערט קונסט-עקספּאָנאַ-טען פון מאָדערנע מאַלער ווי אויך פון קינסטלער פון 18-טען און 19-טען יאָהרהונדערט. פון צווי-שען די היינצייטיגע מאַלער, וועלען אויסגע-שטעלט ווערען די ווערק פון די קינסטלער באַדאָווסקי, זשאַמקאָ, שוואַך, יאַנאָוויטש, קאַפּ-טשינסקי און פיל אַנדערע. אַ בעזונדערן אָרט וועט פערנעהמען אין דער דאָזיגער בילדער-אויסשטעלונג די ווערק פון די בעריהמטסטע פּוי-לישע מאַלער, וועלכע זענען איינגעקויפט געוואָ-רען אין קונסט-סאַלאָן פון אַבאַ גוטנייער און אין דער בעריהמטער טרעטיאַקאָוו - גאַלעריע אין מאָסקווע.

קורץ, אויך די בילדער-אויסשטעלונג וועט זיין אַנ'אונגעוועהנליכע אַטראַקציע פון גרויסער וויכטיגקייט.

Dr. med.

Z.Rakowski

ספּעציאַליסט פאַר אויערן, נאָז, האַלז און לונגען-קראַנקהייטען

פּיעטריקאָווער 67, טעל. 127-81

שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

נעהמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 11—1 און פון 2—3 נאַכמ.

דאס לעבען אין ארץ-ישראל

(ידיעות פון דער יודישער טעלעגראפען אגענטור)

האנדעלס-בעציהונגען צווישען א״י און סאוויעט-רוסלאנד

חיפה. דא איז אנגעקומען די סאוויעטישע שיף „נאוואראסיסק״, וואס האט געבראכט דעם ערשטען טראנספארט פון 700 הילצערנע טירען פאר די בוי-אונטערנעמונגען אין א״י. מיט דער שיף זענען אויך אנגעקומען קיין ארץ-ישראל א צאהל עולים פון סאוויעט-רוסלאנד.

1000 ארבייטער בעשעפטיגט ביי די פארבערייטונגען צו דער תל-אביב׳ער אויסשטעלונג

תל-אביב. העכער 1000 יודישע ארבייטער זענען איצט בעשעפטיגט ביי די פארבערייטונגען צו דער גרויסער תל-אביבער-אויסשטעלונג, וואס וועט געעפענט ווערען אין אפריל. 500 ארבייטער פון דער צאהל זענען בעשעפטיגט ביים בויען די פערשידענע פאוויליאנען אויף דער אויסשטעלונג.

35 נייע הייזער ווערען געבויט אין נהלל

ירושלים. אין נהלל איז מען צוגעטרעטען צו בויען נייע 35 הייזער. אין משך פון א ריהע יאהרען האבען די קאלאניסטען אין נהלל געוואוינט אין הילצערנע באראקען.

ענטהילונג פון אימפאזאנט עו טרומפעלדאר-דענקמאל אין תל-חי

ירושלים. אין תל-חי איז פארגעקומען די פייערליכע ענטהילונג פון א׳אימפאזאנטען דענקמאל אין געשטאלט פון א ברילענדען לייב, וואס סימבאליזירט די העלדישע פערטיידיגונג פון דער דאזיגער קאלאניע דורך יוסף טרומפעלדא מיט זיינע חברים אין יאהר 1920. דער דענקמאל איז געשאפען געווארען דורכ׳ן סקולפטאר מעלניקאוו.

אין די תל-חי-פייערונגען האבען זיך בע-

טייליגט 3000 הסתדרות-מיטגלידער און פיל הונדערטער ביתרים.

אינטערנאציאנאלע ספארט-פייערונגען אויף דער אויס-שטעלונג אין תל-אביב

תל-אביב. דער אינטערנאציאנאלער פערבאנד פון אמאטארען-אטלעטען האט איינגעשטימט צו ארגאניזירען אינטערנאציאנאלע ספארט-פערמעסטונגען אין תל-אביב בעת דער אויסשטעלונג.

פון דעם 29-טען אפריל ביז דעם 3-טען מאי וועט אויף דעם סטאדיאן, וואס געפינט זיך אויפ׳ן שטח פון דער תל-אביב׳ער אויסשטעלונג פארקומען א ספארט-טורניר מיט׳ן אנטייל פון עגיפטישע, טערקישע, בולגארישע, יוגאסלאווישע, אונגארישע און איטאליענישע מאנשאפטען. עס וועלען פארקומען באקס-קאמפען, פוסבאל-מעטשען א. א. וו.

די לייכט-אטלעטישע ספארט-פערמעסטונגען וועלען פארקומען פון דעם 13 ביז דעם 21 מאי. פאר די זיגער אין די פוסבאל-מעטשען איז בעשטימט געווארען א ספעציעלער פריז א. נ. „פריז פון בעפליגעלטען קעמעל״. (דער מעסע-צייכען פון דער תל-אביב׳ער אויסשטעלונג).

רעגירונגס-קאמיטעט פאר שטיצען די טוריסטיק קיין א״י

ירושלים. לויט דער איניציאטיווע פון הויך-קאמיסאר איז בעשטימט געווארען א ספעציעלער קאמיטעט, וואס שטעלט זיך אלס אויפגאבע צו פערשטארקען די טוריסטיק קיין א״י און וועט אויסארביימן א ריהע עמפעהלונגען אין דעם פרט ווי אויך דעם פלאן פון א געהעריגער פראפאגאנדע-אקציע.

אלס פארזיצער פון קאמיטעט איז בעשטימט געווארען דער דירעקטאר פון אימיגראציאנס-דעפארטאמענט אלבערט מאנטעפיארע חיימסאן.

היסטארישע קרוין פון א קעניגליכע פאמיליע אין ווילנע

ווילנע.

קיין ווילנע איז ארײַנגעקומען א פארשטייער פון א׳איראפעאישער קעניגליכער פאמיליע, וועלכע זיצט נאך פעסט אויפ׳ן קעניגליכען טראן. געקומען איז ער קיין ווילנע אפצוגעפינען א ווערטפולע קרוין פון דער קעניגליכער פאמיליע, וועלכע איז פערשוואונדען געווארען נאך 19-טען יאהרהונדערט בעת נאפאלעאנס מלחמות.

לעצטענס האט די קעניגליכע פאמיליע דער-האלטען אינפארמאציעס, אז די קרוין האט זיך געפונען ביי איינעם פון נאפאלעאנס מארשאלען וועלכער האט איהר אין 1812 יאהר געבראכט קיין ווילנע, יואו זי איז אריבער אין רשות פון א פוילישער פירשטליכער פאמיליע און איז פון דור צו דור איבערגעגאנגען בירושה און געפינט זיך נאך עד היום אין ווילנע.

דער פארשטעהער פון דער דערמאנטער קעניגליכער פאמיליע, האט אויף אנ׳ארט אנגעקניפט אונטערהאנדלונגען מיט די איצטיגע איינגעטימער פון דער פערשוואונדענער קרוין.

ווי מען טיילט אונז מיט געפינט זיך באמת די קרוין אין א סייף פון א ווילנער באנק.

דער פארשטעהער פון דער קעניגליכער פאמיליע האט שוין פארגעליגט פאר דער קרוין 100 טויזענד דאלאר.

צוליב געוויסע טעמים קענען נאך דערווייל די סענסאציאנעלע פרטים ווי אויך דער נאמען פון דער קעניגליכער פאמיליע נישט פערעפענטליכט ווערען.

* * *

און שייכות דערמיט גיט מען איבער פאלגענדע סענסאציאנעלע פרטים.

ווי ס׳ווייזט זיך ארויס איז דאס אנ׳אלטע קרוין און א בולאווע פון דער שוועדישער קעניגליכער פאמיליע.

פאר נאפאלעאנס צייטען האט די דאזיגע קרוין געבראכט קיין פוילען איינער פון נאפאלעאנס מאר-שאלען, וועלכער האט נאך דער מפלה און שנעלען אפטריט פון פוילען פערקויפט די דאזיגע קרוין א פוילישען פירשט פון ווילנער קאנט.

דער שוועדישער קעניגליכער הויף האט אין משך פון צענדליגער יאהרען ארומגעזוכט די פער-שוואונדענע קרוין, קיינער האט אבער נישט געוואוסט אז די שוועדישע קעניגליכע אלטערטימליכקייט גע-פינען זיך אין סייף פון א ווילנער באנק.

לויט די אינפארמאציעס, וועלכע מיר האבען בעקומען; בויטיגען זיך לעצטענס די איצטיגע איינגע-טימער פון די קעניגליכע ווערט-פולקייטען אין מזומן און האבען בעשלאסען פערקויפען דעם דאזיגען אוצר.

צו דעם צוועק האבען זיי זיך געשטעלט אין פערבינדונג מיט׳ן שוועדישען קעניגליכען הויף מיט-טיילענדיג, אז אין זייער אייגענטום געפינט זיך די קרוין און די בולאווע פון די שוועדישע מלכים, וועלכע איז פערשוואונדען געווארען אין 18-טען יאהרהונדערט.

די דאזיגע מיטטיילונג האט אין סטאקהאלמער קעניגליכען הויף געמאכט א קאלאסאלע איינדרוק, און איבריגע טע: ארום איז שוין קיין ווילנע אראפ-געקומען א פארשטעהער פון דער שוועדישער קעניג-ליכער פאמיליע, וועלכע האט שוין פאר די דאזיגע קעניגליכע אלטערטימליכקייט א קיילעכדיגע סומע פון 100 טויזענד דאלאר.

די אונטערהאנדלונגען זענען געפיהרט געווארען אין געהיים, וועגען דעם האט זיך אבער דערוואוסט די מאכט, וועלכע האט זיך אריינגעמישט אין ענין, מחמת ס׳איז מעגליך, אז אלס היסטארישע אלטער-טימליכע ווערט-פולקייטען טארען די קרוין און די בולאווע נישט ארויסגעפיהרט ווערען פון לאנד.

די פראקוראטור האט דעריבער מיטגעטיילט וועגען ענין דעם ווילנער מלוכה-קאנסערוואטאר ה. לאָרענץ, וועלכער האט זיך מיט דעם ענין פעראינ-טערעסירט.

ראדיא-ווינקעל

אפגעראטעוועט א שטאט, וואס איז אינגאנצען פערשאטען געווארען פון שניי

די עסטרייכישע שטאט שווערצאו, וואס געפינט זיך אין די אלפען, האט אין משך פון עטליכע טעג איבערגעלעבט א שווער׳ע קאטאסטראפע, פון די הויכע בערג זענען אראפגעפאלען עטליכע שניי-לאווינעס און די גאנצע שטאט איז פערשיט געווארען אויף די הויך פון 4 מעטער מיט שניי. די לאגע איז געווארען נאך געפעהרליכער, ווען די איינ-וואוינער האבען דערזעהען, אז דער שניי האט אויך פערשיט אלע וועגען און זיי זענען אזוי ארום אבגעשניטען געווארען פון דער ארומיגער וועלט.

עס זענען אריבער עטליכע טעג און די לאגע האט זיך מיט גארנישט בעענדערט, דערווייל האבען אנגעהויבען אויסצופעהלען אין דער שטאט לעבענס מיטעל און מענשען האבען פשוט געליטען הונגער.

די בעפעלקערונג פון דער אפגעשניטענער שטאדט האט גארנישט געוואוסט, אז א גיגאנטער פולק סאפיארען ארבייט שוין דעם דריטען מעת-לעת אהן אויפהער ביים דורכהאקען א וועג אין פערפרוירענעם שניי. און איינע און זיי אבראטעוועט.

אבגעראטעוועט איז די בעפעלקערונג געווארען דורכ׳ן ראדיא, צוליב דעם, וואס די שניי-לאווינעס האט איבערגעריסען אלע טעלעגראף- און טעלעפאן דראטען האט די וויענער ראדיא-סטאציע ארויסגע-שיקט אויף די ראדיא-כוואלעס א מעלדונג, אז די איינוואוינער זאלען זיין רוהיג, ווייל עס איז ארויסגע-שיקט געווארען א רעטונגס-עקספעדיציע.

עטליכע ראדיא-הערערס פון דער פערשאטענער שטאדט האבען גראד צופעליג געהערט די דאזיגע מעלדונג און באלד איז וועגען דעם געוואויר געווארען די גאנצע בעפעלקערונג.

די דאזיגע מעלדונג האט טאקע צוגעגעבען כוח און מוט דער פערצווייפעלטער בעפעלקערונג אויסצוהאלטען ביז עס איז דער רעטונגס-עקספעדיציע געלונגען דורכצושלאגען א וועג צו זיי.

ארטאפעדישער אנשטאלט

בראטעזען, גארסעטען, ארטאפעדישע אפאראטען אלער ארט, לייכטע פלאטפוס-איינלאגען נאגען מיט-סמערצען אלס נאך גיפס-אבדרוק.

Dr. med. Lubicz u. Vilty Simonović

פיעטריקאווער 119, טעל. 231-81

ד״ר העללער

ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע

8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89

נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8 אוונט.

זונטאג פון 11–2 מיטאג.

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל. אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

Dr. Wołkowyski

4 ציגעל-נאם 4, טעל. 216-90

נעהמט אן אין הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע

אויפנאהם-שטונדען פון 8–1 מיטאג און 5–9 אוונד.

דער אריער-פאראגראף

ר. איזראעל

שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער ווילדער צייט

53

הערץ האט מעהר נישט געהאט קיין אויסוועג און האט אונטערגעשריבען.

— און איצטער וועט איהר קענען אהיימגעהן צו אייער פאמיליע, האט איהם קראניג, דער לייטער פון „ברוינעם הויז״ געזאגט.

— איך וועל בעפרייט ווערען? איך וועל קענען צוריקקעהרען צו מיין פאמיליע?

— יא, איהר וועט גאר בקרוב בעפרייט ווערען.

— א דאנק, האט הערץ געזאגט, איך דאנק אייך טויזענד מאל.

הערץ איז אבער נישט בעפרייט געווארען, מען האט איהם צוריקגעפיהרט אין ארעסטאנטען-צימער וואו ער האט נאך פארבראכט עטליכע טעג, דורך דער צייט האט הערץ נישט דערצעהלט, וואס פארא בהלה ער האט אנגעכאפט און וואס פארא אומגליק ער האט געבראכט אויף יודען, נאך עטליכע טעג האט מען ווידער הערץ׳ן גערופען.

— איהר זענט פריי און איהר קענט אהיימגיין.

הערץ האט ווידער אמאל געדאנקט און האט אנגעהויבען צו געהן אין דער ריכטונג צום ארויסגאנג פון דעם לאגער. אין עטליכע מינוט ארום האט זיך דערהערט א הילכיגער קלאפ פון א ביקסען-שאס. צומארגענס האט זיך אין דער פרעסע בעוויזען פאלגענדע באמערק: „נעכטען איז דערשאסען געווארען ביים ווילען אנטלויפען פון קאנצענטראציע-לאגער דער אדוואקאט פאול הערץ. דער טויטער קערפער איז איבערגעגעבען געווארען דער פאמיליע אויף קובה צו זיין.

קאפיטעל 11

פריצי און היינריך זאקס

פריצי האט געוואוסט פון די אלע פראוואקאציעס. ער איז געווען איבערצייגט, מ׳האט פאר איהם נישט געהאט קיין שום סוד. ער איז געווען דער זעלבער פערטרויאונגס-מאן וואס אלע אגענט׳ע שטורמיסטען וועלכע האבען געהאט דינסט אין לאגער. ער האט געוואוסט אז דער אדוואקאט הערץ האט געגעבען זיינע פראוואקאטארישע ערקלערונגען, ער האט אויך געוואוסט אויף וואס פאר א אופן ער האט זיי געגעבען, ער האט אויך געוואוסט וועגען דעם בעשלוס, אז הערץ טאר מעהר נישט בלייבען קיין לעבעדיגער עדות, כדי ער זאל נישט קענען שוין קיינמאל אפלייקענען דאס וואס ער האט איינמאל בעשטעטיגט. ער האט געוואוסט אז הערץ וועט דערשאסען ווערען און מיט ווימיל עקעל האט נישט געזאגט קוקען אויף דעם וואס הערץ האט אנגעטון, האט ער אבער געוואלט, אויסמיידען די דאזיגע בלוטיגער גיסונג, ער האט געוואלט אז ס׳זאל נישט קומען דערצו, אז דער אדוואקאט הערץ זאל דארפען דער-שאסען ווערען, אבער איהם האט זיך דאס נישט איינגעגעבען. סיידען ער וואלט דעמאסקירט געווארען און העמאלט וואלט אלץ געווען פערלוירען. פריצי האט דעריבער דעם ענין נישט געיהרט און געמוזט מסכים זיין צום טראגישען סוף פון אדוואקאט הערץ.

פריצי האט אויך געמוזט פערבייסען די ליפען, ווען צומארגענס ווען הערץ איז דערשאסען געווארען, האבען זיך אלע היטלערישע צייטונגען גענומען דייטשלאנד בעווייזען פאטאגראפישע אפדרוקען פון הערץ׳ס פראוואקאטארישע ערקלערונג ווע׳ער דער געהיימער טעראריסטישער ארגאניזאציע, און די יו-דישע קרייזען איז נישט געווען קיין ספק, אז די ער-קלערונגען זענען געווען אויסגעפרעסטע און זענען טאקע אונטערגעשריבען געווארען דורך הערץ פון דער אנדערער זייט אבער איז אויך נישט געווען קיין ספק אז דאס אלץ איז נישט מעהר ווי א געמיינע פראוואקאציע און ס׳איז נישט געווען קיין ספק מיט וואס פארא מיטלען די דאזיגע ערקלערונגען זענען אויסגעפרעסט געווארען.

די היטלערישע עקזעקוטיוו-פראפאגאנדע-סעק-ציעס האבען אבער בעקומען דאס ענטשפרעכענדע מאטעריאל אויף אגיטאציע און אויף בערעכטיגען דייערע מיאוסע שטיק געגען יודען בכלל און בפרט געגען בעזונדערע יודען, וועלכע לעבען אריינגעפאלען אין דייערע בעגעל. ס׳האט זיך אנגעהויבען א ווילדע און וויסטע העצע וואס האט בערעכטיגט ביים המון אלע געמיינהייטען געגען יודען.

פריצי האט דערפיהלט, אז ס׳איז שוין געקומען די צייט אנהויבען, עפעס צו טון פאר היינריך זאקס-ראס האט געדארפט געשען ווע׳ער נאך איידער אל-פרעד בעהמע וועט געזובד ווער׳ען און האט געקאנט האבען אנ׳איבערפלוס אויפ׳ן גאנג פון די געשעהענישען, העלען וועלכע האט געפאלגט פריצי׳ס עצה אין איז ווידער צוגעטרעטען צו דער ארבייט אין דער פאבריק איז געווען אינפארמירט דורך פריצין וועגען אלעם וואס ער געהמט אונטער און וואס ער האט בדעה צו טון.

היינריך זאקס האט זיך נישט מעהר געפיהלט ווי א מענש, נאך די אלע שרעקליכע יסורים, וועל-כע ער האט איבערגעטראגען, נאך די אונמענשליכע בעליידיגונגען, וועלכע ער האט געהאט אויסצושטייץ האט ער געזעהען אז ער איז פערלוירען. ער האט דאך נישט געהאט קיין איין איינציגען מענש אין דייטש-לאנד, וועלכער זאל זיך אננעהמען זיין עולה און זאל זיין אימשטאנד עפעס צו טון פאר איהם.

— און העלען, האט ער זיך געטראכט. וואו איז, נאך מיט איהר איז געשעהען? גער ווייס צי זי איז נישט מיטגעריסען געווארען מיט דעמזעלבען משוגעת וואס אלע אנדערע? ער האט דאך גע-וואוסט אז העלענס פאטער דער לייטענאנט האט האמערשטיין איז געווארען דער אנפיהרער פון שטורעם און אויב העלען זאל אפילו האבען איהם גע-בליבען טריי, וואס קען זי פאר איהם טון? דעריבער האט זאקס געהאלטען אז זיין לעבען איז פערשפילט און אין די שרעקליכסטע מאמענטען האט ער זיך דערמאנט וועגען זיין מוטער, וועלכע וואוינט אין דעם קליינעם שטעטעל צוזאמען מיט זיין ברודער. ער האט געוואוסט, וויפיל ליבע זיין מאמע האט פאר איהם. ווי זי ווייזט זיך אויס איהרע אויגען פאר איהם און איצט? איצט וועט זי בלייבען נאך עלענדער ווי זי איז געווען.

היינריך האט געמאכט א פערגלייך ווי אזוי ס׳איז אומגעקומען זיין פאטער און ווי אזוי ער קומט אום. זיין פאטער איז דערהרגעט געווארען יוען רוסישע פערווילדעטע פשוטע כל-אנשים האבען פערוואלט אין א זונטאג-טאג באכרעם ווי זיי האבען זיך גוט אנגעשיכורט, א הולע טון אין דער יודישער גאס און דער קרבן איז צופעליג געפאלען זיין פאטער, פונקט ווי דער קרבן האט געקענט זיין א צווייטער, א דריטער און א פירטער, דא איז געווען עפעס אנדערש. דא איז א קולטור-פאלק משונה פלוצלינג פערלוירען די געדאנקען פאכטען מיט דער שווערט אויף רעכטס און לינקס פלוצלינג האט זיך איז צוויליזירט לאנד צוריקגעקעהרט דער מיטעלאלטער און די מענשען האבען מיטאמאל פערגעסען אין וועלכען יאהרהונדערט זיי לעבען און צוריקגעקעהרט זיך צו די מיטעלאלטערלעכע צייטען, אמאל, אמאל אין די אינקוויזיציע-צייטען. דא איז ער, היינריך זאקס נישט קיין צופעליגער קרבן, אבגעזוכט, אויסגעקליבען, מען מיינט טאקע איהם און נישט קיין אנדערען, עס קומט איהם טאקע דער טויט ווייל ער איז היינריך זאקס און דאס איז נישט די צופעליגקייט פון א גרויסע שיכורע כוליגאנען. דאס איז א פלאנמעסיגע אקציע פון א קולטורעל פאלק...

(פארטזעצונג קומט).

נייע ארעסטען און רעוויזיעס אין דער סטאווויסקי-אפערע

מען זוכט סטאווויסקי'ס ציהרונגען

פאריז, די אויספארשונג וועגען דער סטאווויסקי-אפערע געהט איצט מיט ריזיגע שריט פאר-אויס.

פרייטאג האט מען געפונען די טאלאנען פון סטאווויסקיס טשעק-ביכלעך און מען ווייסט שוין איצט גענוי וועד און וויפיל געלט האט בעקומען פון דעם גרויסען שווינדלער.

מען האט שוין אנגעהויבען פערהערען די פער זאנען וואס האבען בעקומען, דערווייל נאך די „קלע-נערע" אבער מען ווענדט זיך בעהמען אויך צו די „גרעסערע".

די טאלאנען האט מען איבערגעגעבען דער אויספארשונגס-קאמיסיע פון פארלאמענט און אלע נעמען וועלען באשטימט פערעפענטליכט ווערען אין דער פרעסע.

פרייטאג באכמיטאג האט מען ארעסטירט מאדאם סטאווויסקי, וועלכע זועט האבען אויך צו זאגן בעהלען איניערעסאנטע סודות.

מען האט ארעסטירט דעם ארוואקאט גיבור-ריבא וועלכער האט געארבייט פאר סטאווויסקין און איז געווען א בעאמטער אין קאבינעט פון גע"ו. פי-נאנץ-מיניסטער זשאר"ש באנע.

אין פאריז האט מען דורכגעפיהרט א רייהע נייע רעוויזיעס. אין באנאן פערהערט מען יעדען טאג נייע עדות, קומענדע וואך וועט מען פערהערען צוויי גע-וועזענע מיניסטארען: דאלימיע און זשוליען דיורא"ן, פערמישטע אין דער „אפערע".

דער עולם האט איצט דעם איינדרוק, אז די רעגירונג שטעלט זיך טאקע שוין מעהר נישט אפ פאר קיינעם און עס איז קיין זאך און אז דער אמת וועט דער סטאווויסקי-אפערע וועט אויפגעקלערט ווערען ביז'ן סוף, דער גאנצער אמת.

דער מאראלישער אויטאריטעט פון דער רעגירונג און פון דעם גאנצען רעזשים וועט דערפון א סך געווינען.

מאדאם סטאווויסקי אין טורמע

מאדאם סטאווויסקי איז זעהר בידערשלאגען אין איהר טורמע-קאמער, דערווייל ווייסט מען נאך נישט גענוי פארוואס זי איז ארעסטירט געווארען. דער אויספארשונגס-ריכטער האט מסתמא געהאט גע-נוג טעמים צו ארעסטירען זי, מע וועט עס וויסען קומענדע וואך.

די טאלאנען

די געפינענע טאלאנען פון די טשעק-ביכלעך געפינען זיך אין די הענד פון פאריזער אויספאר-שונגס-ריכטער, די טאלאנען ווערען פאטאגראפירט און רעגיסטרירט. אנהויב קומענדע וואך וועט מען זיי איבערגעבען אין רשות פון דער פארלאמענטא-רישער אויספארשונגס-קאמיסיע.

א פאר פערזאנען וואס זייערע נעמען געפינען זיך אויף די טאלאנען זענען שוין ארויסגערופען גע-ווארען צום ריכטער. מען זאגט אבער, אז דא"ט האט מען געפינען דעם נאמען פון איצטיגען אגריקולטור-מיניסטער קעי און פונים דעפוטאט לואי פרוסט, וועל-כע לייקענען עס, אגב.

דעם אמת וועט מען וויסען אין דער קומענדער וואך.

און עס איז נישט איבערטריבען צו זאגען אז די נייע וואך וועט מען האבען נייע סענסאציאנעלע אר-רעסטען, בעשולדיגונגען א.א.וו.

ארעסטירט גיבו-ריבא

בעכטען האט מען דורכגעפיהרט א לענגערע רע-וויזיע אין דער וואוינונג פון אדוו. גיבו-ריבא געוו. באהעבטער מיטארבייטער פון סטאווויסקין, פאר וועל-כען ער האט „געארבייט" סידוב אין אויסלאנד, גיבו-ריבא איז אויך געווען אנ'אטאשע ביים קאבינעט פון געוו. פינאנץ-מיניסטער זשאר"ש באנע.

גיבו-ריבא איז ארויסגערופען געווארען צום אויספארשונגס-ריכטער ארדאנא, נאך א קורצען פערהער איז ער ארעסטירט געווארען און אפגעשיקט געווארען אין „סאנטע".

פארוואס איז ער ארעסטירט?

בעת דער ריכטער איז געקומען צו גיבו-ריבא מאכען די רעוויזיע האט ער ערקלערט אז ער האט גע-האט בעהאלטען א טשעק-ביכעל מיט פופציג טשע-קען. דאס ביכעל געפינט זיך ביי זיינעם א פריינד מען איז תיכף אהין אוועק און געפינען דאס ביכעל. גיבו-ריבא האט צוגעגעבען אז ער האט ארויסגעריסען איינעם פון די טאלאנען און וועט איהם נאכמי-טאג ברענגען צום ריכטער.

ער האט טאקע דעם טאלאן געבראכט. דאס איז געווען א טשעק אויסגעשריבען פאר זעהר א ווייכ-טיגער פאליטישער פערזענליכקייט. גיבו-ריבא וועט אלזא בעשולדיגט אין בעהאלטען א גנבה.

חוץ דעם האט גיבו-ריבא נישט גענוי אנגעווי-זען וועמען ער האט צוטיילט די געלדער, וועלכע ער האט בעקומען פון סטאווויסקיס טשעקען

15 טאלאנען פעהלען!

לויט ווי עס ווייזט זיך ארויס וועלען פעהלען פון אלע טשעק-ביכלעך ארום פופצעהן טאלאנען.

מען גלויבט אז די טאלאנען וואס פעהלען זענען די וויכטיגסטע און איטערעסאנטסטע אבער מען האפט צו דערוויסען זיך פאר וועמען דאס געלד איז געגאנגען.

רעוויזיעס

אין פערלויף פון שבת זענען אין פאריז דורכגע-פיהרט געווארען א רייהע נייע רעוויזיעס. א רעוויזיע (ביי א פריינד) פון גיבו-ריבא א געוויסען דע-שאלאנ-קור, ווי אויך ביי סטאווויסקיס אדוואקאט מעטר גאליע (ביי א טעאטער-אימפרעסאריא באניא א. א.

ריטא געארג אין פאריז

פון וויען איז אנגעקומען קיין פאריז די בע-קאנטע שוישפילערין ריטא געארג, אויפ'ן וואקזאל האט זי אפגעווארט חוץ איהרע אדוואקאטען א גרוי-סער המון. קיין מאניפעסטאציעס זענען אבער נישט געוועזען.

דער ריכטער האט זי פערהער'ט וועגען איהר שייכות צו סטאווויסקין און וועגען דער שפיאנאזש-טעטיגקייט וואס סטאווויסקי זאל האבען געפיהרט אין פראנקרייך.

ריטא געארג האט ערקלערט דעם ריכטער אז זי האט כמעט ווי גארנישט געקענט סטאווויסקין, זי האט זיך מיט איהם בעקענט בעת א מיטאג ביים דעפוטאט באנאר, וועלכען זי האט אויך וויניג גע-קענט. בכלל האט זי זיך נישט אינטערעסירט וויענדיג אין פאריז מיט קיין שום זאך חוץ מיט טעאטער-טעטיגקייט.

וואו זענען סטאווויסקי'ס ציהרונגען?

איצט הויבט מען אן אינטערעסירען זיך מיט א זייער וויכטיגער פראגע:

וואו זענען אהינגעקומען די ווערטפולע ציר-רונגען וואס טיסיע, דער דירעקטאר פון באיאנער לאמבארד האט קורץ פאר זיין ארעסט אפגעשיקט צו סטאווויסקין?

עס געהען ארום פערשידענע קלאנגען וועגען דעם סטאווויסקי זאל האבען געוואלט דעם 28 דעצעמבער רעאליזירען די דאזיגע ציהרונגען. זאל ער זיי האבען פערקויפט אין א קארטען-קלוב? זאלען זיי זיך געפינען, ווי אנדערע זאגען, ביים בעקאנטען פאריזער יובילער ברודאזש? דער לעצטער האט קאטעגא-ריש אפגעלייקענט עס אין א געשפרעך מיט א זשורנאליסט.

די אויספארשונג וועט זיך אין, די גאהענסטע טעג בעמיהען עס פעסטצושטעלען און דא זענען אויב מעגליך נייע סענסציעס.

געהיימנישפולע געשיכטע מיט'ן מיניסטער קעי

צווישען די טשעק-ביכלעך וואס מען האט גע-פינען געפינט זיך א טאלאן אויסגעשריבען אויפ'ן פאלגענדען אדרעס: „בירא קעי, אגריקולטור". דער טשעק איז געווען אויף הונדערט טויזענד פראנק.

דער מיניסטער איז געווארען שטארק אויפגע-רעגט. ער ערקלער'ט אז ער האט קיין שום געלד נישט בעקומען. עס'האט זיך ארויסגעוויזען אז דעם טשעק האט איינקאסירט א געוועזענער בעאמטער פון מיניסטעריום דעפארדאן וועלכער איז אנגעקלאגט אין דער אפערע. דעפארדאן האט בעטען ערקלער'ט ביים ריכטער אז דאס געלד האט ער צוריק אוועק-געבען סטאווויסקין...

קעי פראטעסטירט אבער ווייטער, אין 1931 ווען דער טשעק איז געווען אויסגעשריבען איז ער נישט געווען מיניסטער. ווער עס האט אלזא געהאט אינ-טערעס אנצושרייבען אויף דעם טאלאן זיין נאמען, ער בעט תיכף אנצוהויבען א שטרענגע אויספארשונג.

צי וועט צווישטאנד קומען א געמיינזאמע אקציע אין אמעריקא פאר די דייטשע יודען?

פילאדעלפיא, (י.ט.א.) דער בעקאנטער ציוניסטישער פיהרער לואיס ליפסקי, וועלכער איז דער פארזיצער פון דער אמעריקאנער ארץ-ישראל-קאמפיין איז ארויסגעטרעטען מיט א שארפער קרי-טיק פון די פיהרער פון „דזשאינט", בעשולדיגענ-דיג זיי אין נישט וועלען צוזאמענארבייטען מיט אנדערע גרופען פון וועלט-יודענטום, כדי צו שאפען א געמיינזאמען פראגראם און אנפיהרונג אין דער ארבייט פון העלפען די יודען אין דער דייטשלאנד. לואי ליפסקי האט דערביי בעטאנט, אז „ווי עס זעהט איצט אויס, איז זעהר וואהרשיינליך, אז עס וועט נישט קומען אין אמע-ריקא צו א געמיינזאמען דרייוו. צווישען דעם „דזשאינט" און דעם „אמעריקאנער פאלעסטינא-קאמפיין".

אין פערגאנגענעם יאהר, ערקלערט לואי ליפסקי, איז פארגעקומען די יודישע עקאנאמישע קאנפערענץ אין לאנדאן. עס זענען דארט געווען פערטרעטען א צאהל פארשטעהער פון יודישע ארגאניזאציעס אין א סך לענדער.

די דאזיגע קאנפערענץ איז געווען א דורכ-פאל, ווייל דער „דזשאינט" האט זיך אפגעזאגט צוזאמען צולעגען זיינע פאנדען צוזאמען מיט די פאנדען פון אנדערע ארגאניזאציעס, כדי אנצו-פיהרען מיט די ארבייטען לטובת די דייטשע יודען אונטער א געמיינזאמער לייטונג.

צווישען די פיהרער פון „דזשאינט" הערשט נאך אלץ די מיינונג, אז א"י שטעהט אין א גע-וויסער מאס, אין געגענזאץ. אדער פאראלעל, צו דער ארבייט אין די גלות-לענדער. פון יעדען פראקטישען שטאנדפונקט איז אבער קלאר, אז א"י איז א וויכטיגסטער פאקטאר אין דער פער-מאנענטער הילפס-ארבייט צו פערבעסערען די לאגע אין גלות.

דער דאזיגער ענין, האט פערענדיגט לואי ליפסקי, מוז געבראכט ווערען פאר דער עפענט-ליכקייט אין אנ'אפענער דיסקוסיע.

קלאנג-קינא-טעאטער
ZACHĘTA
זגערזשער 26
היינט און פאלגענדע טעג!
דער שענסטער שלאגער פון סעזאן!
— I. —
סופערפילם-קאמעדיע, וואס מ'האט ביז איצט נישט געזעהען, מיט'ן אנטייל פון טויזענד שעהנע מיידלעך א. ג.
Urwis z Hiszpanji
מיט EDDIE CANTOR
אין דער הויפטראלע.
— II —
אלס אויסערן פראגראם ווערט געגעבען די אונגעוועהנליכע דראמע א. ג.
אויסטערלישע הויז
אין דער הויפט-ראלע
BORIS KARLOFF
אנהייב 4 נ"מ. שבת און זונטאג 12 בייטאג

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוואכע-בעהאנד-לונג און סעקסועלע בערארונג.
עלעקטרא-קאלטער.
אסט און פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען

קאטוילישער קארדינאל אין עסטרייך דערלאזט נישט צו אנטיסעמיטיזם

עסטרייכישע מלוכה-פרעזידענטין איז געקומען אין קהלה פערבעטען דעם אויבער-ראבינער אין א הילפס-קאמיטעט. — דאלפוס וויל זיך נוהג זיין בנוגע יודען ווי מוסאליני און געמבעש

די בעוואוסטע היטלערישע „גלייכשאלטונג", האט אויסשלוס פון די יודען פון אלע עפענטליכע שטעלען און אויך פון אנדערע שטעלונגען, אט דאס האט מען מורא, זאל נישט קומען אויך אין עסטרייך. לויט דער יודישער פרעסע אויסער עסטרייך, קומט אויס, אז מיר זענען אפשר טאקע שוין אזוי גוט ווי „אויסגעשאלטעט" וואו עס האלט דערמיט ביז איצט איז נישט גאר קלאר אויפצוקלערען.

מוז מען האשיה ריכטיגשטעלען אז די נייע גע-שעהענישען האבען נישט געבראכט נאך קיין נייע בעדריקונגען פאר יודען, ס'איז נישט געווען ביי דער גוואלט-נאמער אויפלעזונג פון דער עסטרייכישער סא-ציאל-דעמאקראטיע קיין שום אנטי-יודישע כוונה. עס איז נישט געווען קיין שום פארגאנג עפעס ספעציעל געגען יודען. און ס'איז אזא פשוטע זאך צו פער-שטעהן פארוואס דער יודישער פראגרעס-קעמפער בונד איז נישט געווען בעטייליגט אדער צוגעלאזען ביים אנבעטרעפען די אויפשטאנדען אין די מוניציפאלע און אויך-היינער. זענען דאך אין אט דעם בונד נישט סאציאליסטען און אויך סאציאליסטען. אז א מלוכה-פארטיי זאל געווען שטעלען דער רעגירונג אנ'אול-טימאטום פאר ענטרעכטונג פון די יודען איז געווען א צייטונגס-קאטשקע גלייך מיט זעהר פיל אנדערע.

די יודען געהט שלעכט אין עסטרייך, אוודאי נישט פון הייגט. ווייל ס'איז פאר זייער ווירטשאפטלי-כען שלים-מזל נישט געזארגט פון דער מלוכה. אזוי ווי ס'איז נישט געזארגט אין מאנכע אנדערע לענ-דער, אז מען גיט א יוד נישט קיין ארבייט, איז קיין ביזעס נישט.

פארט קאן מען נישט זאגען אז דא געהט אין א יודישע פראגע. ס'איז נישט צו מערקען קיין לאזונג געגען יודען ספעציעל, למשל זאל מען אומגע-רעכט אורטיילען? קיין געזונד וואס אונז דא פון פערפריהטע אורטיילען זיכער נישט ארויסקומען, וויל אין א געפאהר זענען מיר דאך.

מ'דארף אבער דעת געפאהר רעדען און עסט-רייך גוארענען, דאס טוט דא די יודישע פיהרער. מען שרייט דא, אז מ'וועט זיך נישט לאזען ענטרעכטען ווייל ס'איז אויך פאראן א פעלקער-בונד! שטעהט אבער ...

קארעספאנדענץ פון וויען

און אונטער די בעריבונגען פון מיעוטים-רעכט.

וואס די מלוכה-קרייזען דענקען דא מכח די יו-דען, איז נישט גאנץ קלאר, הגם אפשר שוין קלאר-ער ווי ס'איז געווען נישט לאנג.

מ'געהט דא שאפען א אויטאריטעטס מלוכה מיט א קריסטליך דייטשען מהות. מ'חוזקט אבער דא אפ פון דער דייטשער „גלייכשאלטונג" וואזשע מיינט מען מיט דעם קריסטליך-דייטשען מהות? אז קריסטליך און דייטש, דערצו, וואס-זשע בלייבט נאך פאר יודען? זעהען מיר דאך אבער אז אין אונגארן וועלכעס איז שוין פריהער אויס מיט א קריסטלי-כען מהות איז איצט א קורס געגען דעם אנטיסעמי-טיזם און געמבעש, דער פרעמיער פון אט דעם קורס האט אמאל אנגעפיהרט אין אונגארן א ראסישען פאר-גראם-אנטיסעמיטיזם.

אוודאי זענען דא אין די עסטרייכישע מלוכה-קרייזען, כוחות און בעוועגונגען צו שאפען דא אנ' אויסנאהם צושטאנד פאר יודען: „נומערוס קלוי-זוס". בעגרענצונגען פאר די צוטרעטענדע אין פער-שידענע פראפעסיעס וועלען מסתמא טאקע קומען. מ'זעהט זיי קומען. אויב איז א דירעקטע פארם גע-גען יודען, איז שווער צו גלויבען.

ענדליך האט דאלפוס שוין ערקלערט אז אלע לאיאלע בירגער דארפען זיין גלייכבערעכטיגט און דער וויצע-קאנצלער האט געזאגט אז קיין אנטיסעמי-טישער קורס וועט אונטער דער היינטיגער רעגירונג נישט קומען, פריהער האט זיך די רעגירונג נאך נישט געהאט ארויסגעזאגט וועגען דעם, ס'איז איצט צום ערשטען מאל. ליידער איז דאס נישט גענוג דייט-ליך געזאגט געווארען.

זיכער איז, אז זיי קאנען זיך נישט שווער ענט-שליסען צו א קלארקייט מכח די יודען, האבען זיי דאך צווישען זיך געגנוג כוחות, וועלכע מיינען קריסט-ליך און דייטש געגען יודען. פונדעסטוועגען מוז מען רעכענען אז זיי מוזען קוקען אויך אויף מוסאליניען, און אויף געמבעשען. וועמען דאלפוס קוקט דאך בכלל אזוי אין מזל אריין דאן איז פאראן אין ווין א קראפט געגען וועלכער דאלפוס קאן גאר נישט טון אזוי לייכט. דאס איז דער קאטוילישער קארדינאל אליין. ס'איז נישט גלאט אזוי א פראזע, אז קארדי-נאל איניצער איז א צדיק תמים און א פאליטישער קאפ אויך. ער איז א איידעאל פון א מענשען-פריינד און אוהב ישראל. ס'האט זיך איהם נישט איינגעגעבען צו דערהאלטען שלום צווישען דער רע-גירונג און סאציאל-דעמאקראטיע, ווייל דאס זענען דאך געווען צוויי גלייכע כוחות, פאר די יודען, האט די רעגירונג בנוגע שלום זיכער נישט וואס מורא צו האבען: פערקעהרט דווקא יא.

ס'איז אין דעם גאנצען צוזאמענהאנג זעהר לעהררייך א שטיקעל, וואס אפשר האט ער דער קאר-דינאל אפגעטון, סיי-ווי-סיי קאן דאס אפשר בינדען דאלפוסן, צו האלטען פריינדשאפט מיט די יודען. ס'ווערט דא בעטראכט ווי א געשעהעניש, וועלכעס האט נישט געקענט פארקומען אין עסטרייך צוריק מיט א צייט. די מלוכה-פרעזידענטין אליין קומט פלוצים צו געהן אין דער קהלה אריין בעטען דעם אויבער-ראבינער אז ער זאל אריינגיין אין איהרס א הילפס-קאמיטעט און צווישען די פרויען פערבעט זי א יודישע פארשטעהערין.

אט דא איז עפעס וועלכע רעדט אפילו ווי א פאליטישע דעקלאראציע. דעריבער וואלט מען גע-דארפט אין אונזער עפענטליכער מיינונג אביסעל מעהר קאנצענטרירט רעדען איבער די עסטרייכישע געשעהענישען.

ש. פיקער.

DR. MED. H. LUBICZ
פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנק
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפפאנגס-שטונדען 8—10, 12—2, און 5—8 זונטאג און יו"ט 9—1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל.

א דאפּעלטער פּסק

פאר'ן ערלעדיגען צוויי „מיסמאַטענס“...

(2) דער 26-יעהריגער גנב סטאַניסלאַוו וואַשינסקי איז נעכטען געשטאַנען פאר'ן געריכט, אלס בעשולדיגטער אין 2 גנבות:

ערשטענס, האָט ער אויפ'ן באַלוטער מאַרק צוגעגנב'עט אַ פּעקל סחורה ביי דעם זגערזשער איינוואוינער משה ווייסבוים, און צווייטענס, האָט ער אויף דער פּאָסט-אָפּטיילונג, אויף דוואָרסקאַגאַס צוגע„לקחנ'ט“ אַ סאַקעווקע מיט 9 זלאָטעס ביי מרים-חיה בילינדער (פון זגערזשער 102).

פאַר דעם ערשטען „משא ומתן“ האָט ער בעקומען א פּסק — אנדערטהאַלבען יאהר צו זיצען, און פאר'ן צווייטען — א יאהר.

איז ווילדע וואלד...

ווילדער טאַט פון א וואלד-וועכטער

(א) אין די וועלדער פון מאַיאַנטעק באַרשעוויצע, לאַסקער קרייז, האָט דער וואַלד-וועכטער וואַיטשעך לאָרך געכאַפּט ביי דער האנד צוויי אַרבייטסלאָזע, וועלכע האָבען גע'גנב'עט האָלץ און אויסגעהאַקט יונגע ביימלעך.

אזוי ווי זיי האָבען אויף זיין אויפפאָדערונג נישט געוואָלט אָפּטרעטען — האָט ער איינעם פון זיי סטאַניסלאוו אראמקיעוויטשען דערשאָסען אויף טויט, און דעם צווייטען אַנטאָני אָווטשאַרעק שטערבליך פערוואונדעט.

די פּאָליציי האָט לאָרכ'ן אַרעסטירט.

צוליב אַביסעל נעבעכדיג האָלץ

איינעם דער'הרג'עט, דעם צווייטען שווער פערוואונדעט

(2) אין די רעגירונגס-וועלדער הינטער לאַסק האָט דער וואַלד-וועכטער דערשאָסען אַ פּויער, וועלכער האָט גע'גנב'עט האָלץ און א צווייטען פּויער האָט ער שווער פערוואונדעט פון א ביקסען-שאָס.

דער „אורטייל“ אין קאמעראל טעאטער

דער „אורטייל“ אין יודישען קאַמעראַל-טעאַטער (אַלעיאַ 1. מאַי 2) גייט שוין די פינפטע וואָך מיט גרויס ערפאָלג.

הײנט ווערט דער אורטייל געשפּילט צום 51-טען מאָל. נאָך דער פאָרשטעלונג גרויסע פרעהליכע רעווי.

פון דער לאדזער בערזע

באַנק פּאָלסקי —	—	—	—	79.75
3 פּראָצענטיגע בודאָוולאַנע			—	42.00
4 „	דאָלאַרובקא		—	52.75
7 „	סטאַבּיליזאַציע (אמ.)			58.38
8 „	ווארשאָווער פאַנד-בריף			54.25
8 „	לאָדזער	„	„	49.50
ענגלישער פונט	—	—	—	26.93
דאָלאַר — אָפיצ.	5.31.25	נישט אָפיצ.	—	5.27
גאָלד-דאָלאַר —	—	—	—	9.02
גאָלד-רובל —	—	—	—	4.71
דייטשער מאַרק	—	—	—	2.10

ראדיא-פּראגראם

מיטוואָך, דעם 7-טען מערץ 1934

7 — צייט-סיגנאַל. 7,05 גימנאַסטיק. 7,20 גראַמאָפאָן, ידיעות. 7,20 גראַמאָפאָן. 7,55 הויז-ווירטשאַפט. 11,40 פּרעסע. 11.57 צייט-סיגנאַל. 12,05 גראַמאָפאָן. 12,30 ידיעות. 12,33 מוזיק. ידיעות. 3,25 עקספּאָרט. קאָמוניקאַט. 3.40 קאָנצערט. 3,55 געזאַנג. 4,10 פּראָגראַם פאַר קינדער. 4,40 גראַמאָפאָן. 4,55 קאָנצערט. 5,25 פאָרטעפּיאַן-קאָנצערט. 5,50 רעפּערטואַר פון די טעאַטערן קאָמוניקאַט פון לאָדז. 6 רעפעראַט. 6,20 מוזיק 6,50 פערשידענעס. 7,10 רעפעראַט. 7,30 קאָם, אָפּערע. ידיעות ספּאָרט. 10 פעליעטאָן. 10,15 טאַנץ-מוזיק. 10,40 גראַמאָפאָן. 11 ידיעות. קאָמוניקאַטען. 11,05 טאַנץ-מוזיק.

פון אויסלאנד

4 מאָסקווא — קאָנצערט פון פּיאַניסט לעאָן אָבאָרין. 4.15 דאַווענטרי — סימפ. קאָנצערט. 5,25 מאָסקווא — אָפּערע. 7,30 בראַטיסלאַוו — אָפּערע „רוסאַלקאַ“. 7,30 פּראַג — אָפּערע „די צוויי אלמנות“. 7,30 וויען — קאָנצערט. 8 קאָשיצע — סימפ. קאָנצערט. 8.10 לאַנגענבערג — אָפּערעטקע. 8,45 רוים — סימפ. קאָנצערט. 10,20 סימפ. קאָנצערט.

פון די פוילישע טעאטערס

היינט ווערט אין שטאָטישען פּוילישען טעאַטער געשפּילט „דער קינאָשטערן“ און זיינע פּערעהרערינס.“

• • •

אין פּאָפּולאַרני טעאַטער ווערט היינט אָוונד געשפּילט די אָפּערעטקע „גליקליכע רייזע“.

מעלדונגען

הנחה-בילעטען אין טעאטער און אין קינאָס

די באָראָכאָוו-ביבליאָטעק גיט ארויס הנחה-בילעטען אין טעאַטער און אין די בעסטע קינאָס ביי אונז אין שטאָט.

אויף פרייטאָג דעם 9-טען מערץ אָרגאַניזירט די באָראָכאָוו-ביבליאָטעק א הנחה פאָרשטעלונג אין שטאָטישען טעאַטער אויף דער בעריהמטער פּיעסע „טאָוואַרישטש“. בילעטען פון 35 גר. ביז 230 שוין צו בעקומען.

ס'ווערט ארויסגעגעבען הנחה בילעטען אין קאַמעראַל-טעאַטער צו זעהר בילינע פּרייזען. ס'ווערט געשפּילט די בעריהמטע פּיעסע „דער אורטייל“ מיט סאנדלערן אין הויפּט-ראָל.

דער סעקרעטאַריאַט איז טעטיג אויף אַל. קאָשטשושקי 9 טעל. 191-50 פון 10 פריה ביז 10 אין אָוונד.

—

אַרב. ספּאָרט געזעלשאַפט „שטערן“. לאָדז, אַל. קאָשטשושקי 21.

מיר מעלדען אַלע ח"ח, אַז פון מיטוואָך דעם 7|III יעדען אָוונד פון 8—10 ווערען אין סעקרעטאַריאַט געטוישט די בילעטען אויפ'ן טאַנץ-פעסט, וועלכער קומט פאַר שבת ד. 10|III אין זאַל פון „רעזמאַיטאָשטשי“.

די פערוואַלטונג.

„איז דיינע אריכס'

היינט פּרעזענטירען מיר

דאָס גרויסע מייסטערווערק,

דער רעוואָלוציאָנס-זיטען-פילם

אין די הויפּטראָלען: Jean Harlow, Clark Gable • רעזשי: SAM WOOD • אויסערן פּראָגראַם: קלאַנג-צונאַב — ווי אויך אַקטואַליטעטען פון P. A. T.

אָנהויב אין געוו. טעג 4.30 אַ זייגער נאָכמיטאָג, שבת און זונטאָג 12 30 אַ זייגער בייטאָג.

קלאַנג-קינא

CAPITOL

זאַוואַדזקאַ 16

Dr. med.

Ignacy Grynberg

ספּעצ. פאַר אינערליכע קראַנקהייטען

צעגעלניאַנאַ 17, טעל. 174-15

נעמט אָן פון 6 ביז 7 אָוונט

Dr. med.

Z. Datyner

אוראלאָג

ספּעצ. פאַר נירען, בלאָז און אורין-קראַנקה.

ZACHODNIA 59a, tel. 148-95

נעהמט אָן פון 2—3 און פון 6—8 אָוו.

זיכערע הילף און א רפואה!

אהן אָפּעראַציע, אהן אַ מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאַר קראַנקע אויף ברוכען, ביי מענער, פרויען און קינדער. אַלערלייטע קאָליקעס פון נוף, הויקערס אהן פיס און הענד.

ברובלייערנדע פערלאזט נישט די קראַנקהייט, ווייל דער ווינקעל-בראָך ווערט גרויס ווי אַ מענשען-קאָפּ, און עס פאַלט אַרײַן אין דעם פיס איז דער קראַנקער אין אַ גרויסער סכנה, דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בּלינדיג און שטערבליך. ספּעציעלע געמאַכטע אָרטאָפּעדישע הייל-באַנדאַזשען פון מיין אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט היילען שנעל און בעקוועם; זיכער דעם שוואַכסטען און פערעלטערטסטען ברוך. אויך פאַר הויקערס, פּלאַטפוס (פּלאַטפוס-ווינקלבוכט) ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל-באַנדאַזשען און אַפּאַראַטען פאַר פערקרומטע פיס און פלאַט-פיס, קינסטליכע געמאַכטע פיס און הענד, ווי אויך ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע באַנדאַזשען פאַר צוריקכאַלטענע ברוכען נאָך אָפּעראַציע.

זייט דעם ערשטען אָקטאָבער ד. י. ווערען אַלע קראַנקע אין מיין אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט נור פון מיר פּערזענליך בעהאַנדעלט / 30-יעהריגע פּראַקטיק און פולע גאַראַנטיע! ערמעסיגטע פּרייזען! עמפּפאַנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָוו.

איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט

Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.

מיר נעהמען אויך אָן פערזיכערטע פון דער קראַנקען-קאַסע.

ערמעסיגטע פּרייזען!

דאַנקזאַגונג.

היערמיט דריקען מיר אויס אונזער הערצליכען דאַנק דעם גרויסען און איינציגען אָרטאָפּעד. ספּעציאַליסט ה' דיר. י. ראַפּאַפּאָרט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10, פראָנט, פּאַרטער, פאַר זיין וואונדערבארע און ערפאָלגרייכע קוראַציע צו אונזערע זעהר שווערע קראַנקען-פעלע. האָט דיר. י. ר. אומזאָנסט וואונדער בעוויזען דערמיט, וואָס אהן שום מעסער-אָפּעראַציע האָט ער אונז פאָלשטענדיג אויסגעהיילט אזוי, אַז מיר פיהלען זיך אויסגעצייכענט, פאַר וועלכעס מיר בלייבען איהם אייביג דאַנקבאַר.

(—) (—) ד"ר בערנהאַף, ארצט. אהרן מיכאַלאָוויטש, בלאַשקי. יוזעף רידעל, כאַיני. הרב א. סראהן, לעאָפּאָלד רינדפלייש. העניה דיליאָן, לאָדז. י. זילבערשפּיץ, לאָדז, פראַנציסקאַנער 56.

קאנקורענץ!

צוליב'ן קריזיס זענען די פּרייזען געוואָרען בעדייטענד פערקלענערט אין מיין פריזיער-אַנשטאַלט פאַר דאַמען און הערען

מ. קופּקא, לאדז

פּאָלודניאָוואַ 12 (רוג פּילסודסקיעגאָ) טעל. 119-40

מענער-סאַלאָן:		דאַמען-סאַלאָן:	
ראַזירן מיט קאָלאָנסקע	15 גר.	שערען	40 גר.
שערען	30 גר.	אָנדולאַציע	80 גר.
שערען אַ יונגעל	20 גר.	אָנדולאַציע מיט שערען	1 זל.
קאָפּ-וואַשען	20 גר.	וואַסער-אָנדולאַציע	
מאַסאַזש	20 גר.	מיט קאָפּ-וואַשען	1.50 זל.
אַ הויך פרייטאָג און שבת		מאַניקיור 30 גר. שבת	40 גר.

בעמערקונג: פרייטאָג, שבת און יום-טוב ועגען די פּרייזען פון ראַזירען 20 גר. שערען 40 גר. אין דאַמען-סאַלאָן ועגען די פּרייזען פרייטאָג, שבת און יום-טוב עמוטאָם געהעכערט.

דער דאַמען- און הערען-סאַלאָן ווערט געפיהרט דורך די בעסטע פאַכמענישע קרעפטען.

ערשטקלאַסיגע בעדינונג! ביטע קומט און איבערצייגט אייך!

וויכטיג פאַר דאַמען

נאָר 2 זל. ווערען פאַר 2 איבערגעמאַכט די עלטעסטע

היטען!

אויף גאַנץ נייע און אויך נייע היטען צו גערעכנעט די אדרעס 3.50

Modystka

„TOLA“

23 Żawadzka 23

II wejście parter.

לעכער

צו וועש און הענטשקעס ווערן געמאַכט

שרודמיעסקאַ 8

קליינע אנאנסען 1 זלאָטי

אַנאָנס ביז 15 ווערטער

ראקאלען

אַ געוועלב מיט אַ צימער, ... יעדעס בעזונדער צו מעדינגען, ... 1-ער מאַי 4. צו ערפאַהרען ביים ...

אָפּצוגעבען אַ גרויס האַלב געוועלב ... אויף מצות אין אַ גוטען פונקט, אַנדזש... 46 רוג זשעראָמסקיעגאָ ביי וואַלבער...

פרייע פאסטענס

אַ קוואַליפיצירטע שיך-פערקויפערין ... ווערט געברויכט ביי אָדערבערג, פּיאָ... קאָווער 17.

אַ טיכטיגער יונגערמאַן צו פער... דענע ארבייט געזוכט יעהרליך, ... געזוכט. מעלדען זיך פּיעטריקאָווער... אין דער פּראָגניע.

פערשידענעס

אַ פעהיגער יונגערמאַן, וועלכער ... עטליכע יאָהר געאַרבייט אין אַ גרויס... געזעלשאַפטליכער אינסטיטוציע מיט ק... זוכט אַ פּאָסטען געגען מעסיגען געה... בעסטע רעפערענצען. צו ערפאַהרען ... ריקאָווער 108, וו. 8 ביי י. גאָלדו...

לעכער אין געוואַלדריסען פון ד... און הערען-גאַרדעראָבען ווערען קינסט... אין נישט צו דערקענען אין אָרדנונג... מאַכט צו זעהר בילינע פּרייזען. ... לודקאָן 12 (נייע נאָס) אין דער ק... שטאָפּעריי.

LECZNICA

chorób

uszu, nosa i gardła

מיט שטענדיגע בעטען

עס אָרדינירען די דאָקטוירים:

Dr. IMICH, Dr. WOŁYŃSKI

PIOTRKOWSKA 55

fr. I p., tel. 174-74.

Dr. L. Suchowczycki

כירורג

נעהמט אָן פּריוואַט

זגערזשער 1 (אַנגאַנג אַלטער מאַרק 15)

טעל. 123-47. נעהמט אָן פון 6—8 אָוו.

לעמשניצע-פּרייזען.

ZASTRZYKI

OPATRUNKI

DYŻURY

Dyplom siostra-pielegniarka

RÓŻA BECAKÓWNA

Łódź, ul. Andrzeja 7,

tel. 248-31.

לעטשניצע „OMEGA“

פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען

גדובנא 9, טעל. 142-42

ס'ווערט אָנגענומען אויפ'ן אָרט, וויזיטען אין דער שטאָט. נאַכט-הילף, ערצטליכע אַנאַליזען. קוואַרץ-לאַמפּ, רענטגען, דיאַטערמיע.

בעראַטונג 3 זל.

Dr. med. Niewiażski

ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָוו.

זונטאָג און יום-טוב פון 9 - 1 פאָרמיטאָג.

אַ זונדערער ווארטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr.

S. Kantor

ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע

וואָלינער יעצט

Piotrkowska 90, tel. 129-45

נעמט אָן פון 8—2 נאָכמ. און פון 4—9 אָוו., זונטאָג און יום-טוב פון 8—2 נאָכמ.

אנאנסען-פּרייז פאַר אַ מילימעטער-שורה				
פאַר'ן טעקסט—	פרייטאָג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט			שפּאַלטען
אין טעקסט—40	. . . .	—60	. . . .	4
זאָב'ן טעקסט—12	. . . .	—18	. . . .	

ליפער דער שטאָדט 50 פּראָצ. טייערער, אויסלאַנד 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען — 16 גר. אַ וואָרט

נעקראָלאָגען—20 גר. אַ מ/מ (אין דער זייט) שפּאַלטען קליינע אַנאָנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע וואָרט 10 — גר.

אבאנאמענטס-פּרייז: אין לאָדז — 4 זלאָטעס אַ חודש מיט צושטעלען אַ היים. אויף דער פּראָווינץ — 5 זל. אַ חודש; אין אויסלאַנד 7 זל. אמעריקע—1 דאָל.

מעהלערן, וועלכע ענדערען נישט פּרינציפּיעל דעם אינהאַלט פון דער אַנאָנס בערעכטיגען נישט צום איבערדריקען די אַנאָנס אָדער צוריקצואַהלען פאַר דעם אַנאָנס

פאַר'ן אינהאַלט און פאַר מין פון די אַנאָנסען איז דער פערלאַג ניש ט פעראַנטוואָרטליך. די אַדמיניסטראַציע איז אָפען בייטאָג און פאַרנאַכט.

Za wydawnictwo „Naier Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman

Czcionkami i druk. rotac. „Naier Folksblat", Piotrkowska 81.